

Prognoza
oddziaływania na środowisko
dotycząca projektu zmiany
studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Miasta i Gminy Gostyń

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY GOSTYŃ

Autorka opracowania:

Maria Dobroń

Leszno, 2017

SPIS TREŚCI

I. DANE OGÓLNE	3
1. Informacja o zawartości, głównych celach projektu zmiany studium oraz powiązanie z innymi dokumentami	3
1.1. Opis ustaleń projektu zmiany studium.....	3
1.2. Powiązanie z innymi dokumentami	5
2. Metoda sporządzenia prognozy.....	7
3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	7
II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	11
1. Położenie, rzeźba terenu, geologia, gleby	11
2. Środowisko wodne	12
2.1. Wody powierzchniowe.....	12
2.2. Wody podziemne.....	14
3. Środowisko biotyczne, przyrodnicze obszary chronione	17
4. Klimat	19
5. Powietrze	20
6. Klimat akustyczny	21
7. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	24
8. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium	25
III. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	31
1. Powierzchnia ziemi	31
2. Krajobraz.....	32
3. Ochrona środowiska wodnego.....	33
4. Wpływ na jakość powietrza	35
5. Klimat	36
6. Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych	38
7. Ochrona przed hałasem.....	39
8. Promieniowanie elektromagnetyczne	41
9. Wpływ na zasoby naturalne.....	42
10. Wpływ na zabytki i dobra materialne	42
11. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi.....	43
12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	44
13. Alternatywne rozwiązania	44
14. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	44
STRESZCZENIE	46
MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.....	50
ZAŁĄCZNIKI	52

I. DANE OGÓLNE

Wg art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 353, z późn. zm.), studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, co wiąże się z obowiązkiem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Wg art. 48 cytowanej ustawy organ opracowujący dokument, po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym, może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. O odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie występowało. Zgodnie z art. 53 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gostyniu (Pismo: ON.NS-71/12/13-3/15 z dnia 23 kwietnia 2015 r.) oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo: WOO-III.411.138.2014.MM.I. z dnia 5 maja 2015 r.).

1. Informacja o zawartości, głównych celach projektu zmiany studium oraz powiązanie z innymi dokumentami

Rada Miejska w Gostyniu w dniu 29 stycznia 2015 r. podjęła uchwałę Nr IV/27/15 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gostyń. Przedmiotem opracowania jest zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gostyń przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/535/14 Rady Miejskiej w Gostyniu z dnia 9 maja 2014 r.

1.1. Opis ustaleń projektu zmiany studium

Projekt zmiany studium dotyczy trzech terenów leżących w mieście Gostyń, Brzeziu i Czachorowie - Sikorzynie.

Teren w Gostyniu, leżący w centrum miasta, stanowiący jednostkę P/U (tereny działalności gospodarczej, w tym produkcji, składów i usług) oraz MN/U (tereny mieszkaniowo – usługowe), objęto uchwałą ze względu na plany związane ze zmianą funkcji nieruchomości położonej przy ul. Fabrycznej. Teren objęty zmianą określono jako C - teren wielofunkcyjnego centrum miasta.

Zmiana przeznaczenia terenu leżącego w Brzeziu polega na wyznaczeniu obszaru budownictwa mieszkaniowego ekstensywnego (M2), na terenach o funkcji rolniczej. Zmiana jest konsekwencją ustalonych w drodze decyzji, warunków zabudowy dla budynków jednorodzinnych.

Na terenie objętym zmianą w Czachorowie - Sikorzynie planuje się rozwój tzw. Strefy Gospodarczej Czachorowo, wyznaczając na gruntach rolnych tereny działalności gospodarczej, w tym: produkcji, składów i usług (P/U).

Studium zawiera kierunki rozwoju komunikacji, biorąc pod uwagę między innymi wyprowadzenie uciążliwego ruchu tranzytowego poprzez realizację obejść komunikacyjnych (istotne dla terenu zmiany w Gostyniu).

Utrzymuje się istniejący system wodociągowy gminy Gostyń z koniecznością przeprowadzania bieżących remontów i modernizacji, a w przypadku zaistniałej potrzeby także jego rozbudowy. Tereny objęte zmianami mają możliwość podłączenia do istniejących urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Z ujęcia w Gostyniu zaopatruje się Gostyń i Brzezie, natomiast miejscowości: Czachorowo i Sikorzyn - z Czajkowa.

Miasto Gostyń jest skanalizowane. Planuje się podłączenie do sieci kanalizacyjnej miejscowości Brzezie, a także zaleca się włączenie do tego systemu kanalizacyjnego terenów rozwoju działalności gospodarczej w Czachorowie – Sikorzynie.

W zakresie rozwoju systemu kanalizacji deszczowej przewiduje się regulacje stanu prawnego istniejących sieci, remonty, modernizację i w razie potrzeby wymianę istniejącej sieci.

Dla nowych terenów rozwojowych intensywnego zagospodarowania na terenie miasta przewiduje się systematyczną realizację nowej sieci kanalizacji deszczowej, w szczególności dotyczy to terenów zabudowy przemysłowej, usługowej i intensywnej zabudowy mieszkaniowej. Odbiornikiem wód opadowych jest rzeka Kania wraz z jej dopływami.

Na obszarach wiejskich gminy kanalizację deszczową należy realizować w szczególności dla terenów rozwojowych działalności gospodarczej. Dla pozostałych terenów wiejskich, zwłaszcza o rozproszonej zabudowie, nie przewiduje się realizacji sieci kanalizacji deszczowej - należy przyjąć zasadę, że wody deszczowe winny być rozsączone na terenach ich opadu w ramach posesji. Z terenów publicznych wody deszczowe należy odprowadzać do przydrożnych rowów i dalej pobliskich cieków po ewentualnym podczyszczeniu.

Utrzymuje się zaopatrzenie w energię elektryczną miasta i gminy Gostyń z głównego punktu zasilania GPZ „Piaski” 110kV, zlokalizowanego na terenie sąsiedniej gminy, poprzez linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia 15kV oraz za pośrednictwem stacji transformatorowych słupowych i wewnętrznych 15/0,4 kV. Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię elektryczną należy uwzględnić konieczność rozbudowy istniejącego GPZ. W studium podkreśla się wagę pozyskiwania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Na terenie miasta i gminy Gostyń utrzymuje się istniejący system ciepłownictwa oparty na grupowych i lokalnych kotłowniach. Na terenach wiejskich istniejące budynki ogrzewane są z kotłowni indywidualnych. Wskazuje się na konieczność przechodzenia na bardziej czyste paliwa energetyczne, a także zmniejszanie zapotrzebowania na energię cieplną w wyniku

postępującej termorenowacji budynków, co przyczyni się do wyraźnego zjawiska oszczędzania energii. Tereny objęte zmianą studium mają możliwość podłączenia do sieci gazowej.

W studium zawarto ustalenia dotyczące kształtowania przestrzeni jednostek osadniczych. W mieście Gostyń zarówno historyczna jak i współczesna zabudowa osiedli mieszkaniowych, tych jednorodzinnych jak i wielorodzinnych, wymaga dziś przekształceń w celu dostosowania ich do obecnych standardów jakości przestrzeni. Teren objęty zmianą studium w części przemysłowo – usługowej oznaczonej symbolem P/U wymaga rehabilitacji. Leży w granicach strefy A – ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Dla zapewnienia atrakcyjnego krajobrazu wsi niezbędne jest prowadzenie zdyscyplinowanej polityki przestrzennej. Lokalizacji nowej zabudowy powinna odbywać się głównie w obrębie istniejących obszarów zabudowanych na zasadach jej uzupełniania w wykształconych już liniach zabudowy, z zachowaniem skali i charakteru istniejącej zabudowy (wysokość, skala i proporcje budynków oraz założeń urbanistycznych, rodzaje dachów, pokrycia dachowe i materiały wykończeniowe, a także szerokość traktów, powierzchnia zabudowy itp.).

Lokalizację obiektów przemysłowych (produkcyjnych, produkcyjno-usługowych) przewiduje się przede wszystkim na terenie miasta Gostyń oraz w strefie podmiejskiej, a także w miejscowościach Czachorowo i Sikorzyn. Formy działalności gospodarczej powinny powstawać z zachowaniem pełnego bezpieczeństwa dla środowiska i niekolizyjności w stosunku do funkcji mieszkaniowej.

1.2. Powiązanie z innymi dokumentami

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium uwzględnia ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, uchwalonego przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr XLII/628/2001 z dnia 26.11.2001 r. oraz jego zmianą uchwaloną przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr XLVI/690/10 z dnia 26.04.2010 r. Gmina Gostyń leży w strefie intensywnej gospodarki rolnej oraz systemie obszarów chronionych i powiązań przyrodniczych. Tereny objęte zmianą studium leżą w strefie intensywnej gospodarki rolnej, z wyłączeniem miasta Gostyń.

Strefa intensywnej gospodarki rolnej, związana jest z intensywnym rolnictwem opartym o najlepsze w regionie gleby. Celem zasadniczym gospodarki przestrzennej w tej strefie jest ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej najwyższej jakości, poprzez ograniczenie wyłączania spod użytkowania rolniczego najlepszych gleb. Istotne są również działania ograniczające zanieczyszczenie gleb i naruszanie ich stosunków wodnych. Tereny te stanowią zaplecze żywnościowe oraz bazę surowcową dla przemysłu rolno – spożywczego, którego rozwój winien być preferowany głównie w ramach tej strefy.

Generalnym celem zagospodarowania przestrzeni województwa wielkopolskiego jest zrównoważony rozwój. Plan precyzuje główne zasady sprzyjające temu rozwojowi, z których część dotycząca ochrony środowiska odnosi się do terenu opracowania, a w szczególności: utrzymywanie powierzchni biologicznie czynnych, zagospodarowanie i retencjonowanie wód opadowych w kierunku umożliwiającym zwiększanie zasilania wód podziemnych, a także planistyczne przygotowanie oferty terenów inwestycyjnych (mieszkaniowych, przeznaczonych pod usługi i działalność gospodarczą) łącznie z zapewnieniem dobrożenia terenów w infrastrukturę techniczną.

W 2006 r. zostało wykonane Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Miasta i Gminy Gostyń.¹ W opracowaniu gmina została podzielona na strefy funkcjonalno krajobrazowe.

Tereny objęte zmianą studium: Gostyń i Brzezie znalazły się w strefie A - mieszkaniowo – gospodarczej miasta Gostynia. Główne wskazania dla tej strefy, to koncentryczny rozwój obszarów mieszkaniowych w oparciu o istniejące zwarte obszary zabudowy, ograniczenie działalności gospodarczej mogącej negatywnie wpływać na środowisko i ludzi, obowiązkowe podłączenie nowej zabudowy do sieci kanalizacyjnej, tworzenie lokalnych powiązań przyrodniczych (korytarze ekologiczne).

Teren Czachorowo – Sikorzyn znalazł się w strefie J - rolniczo gospodarczej oraz fragment w strefie B – stanowiącej sieć obszarów kształtujących szkielet systemu przyrodniczego gminy (dolina Kani). Dla terenu Czachorowo – Sikorzyn zostało wykonane opracowanie ekofizjograficzne problemowe. którego celem było dokonanie oceny wpływu rozszerzenia strefy gospodarczej Czachorowo na środowisko przyrodnicze, w szczególności na graniczącą z tym obszarem doliną rzeki Kani.² Opracowanie ocenia przydatność środowiska dla rozbudowy strefy gospodarczej Czachorowo, a także zawiera wskazania dotyczące ochrony środowiska.

Na części terenów, gdzie planuje się zmiany, obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego obszar w granicach ulic: Kolejowa, 1 Maja, Tkacka, Kościelna, Wolności, dalej wzdłuż torów kolejowych do placu Karola Marcinkowskiego, przyjęty uchwałą Nr XXVI/346/04 Rady Miejskiej w Gostyniu z dnia 9 lipca 2004 r. (obejmuje w całości teren zmiany w Gostyniu).
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Brzeziu przyjęty uchwałą Nr XVII/269/12 Rady Miejskiej w Gostyniu z dnia 27 kwietnia 2012r. (obejmuje zachodnią część terenu objętego zmianą studium).

¹ Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe – Miasto i Gmina Gostyń. Integra Sp. z o.o. Poznań 2006 r.

² Opracowanie ekofizjograficzne problemowe dla planowanego rozszerzenia strefy gospodarczej Czachorowo (gm. Gostyń). PTOPI „Salamandra”. Poznań 2014 r.

W rozdziale 8. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium, na załączonych mapkach przedstawiono tereny objęte zmianą studium, opisując stan istniejący zagospodarowania i użytkowania terenu, zagospodarowanie i użytkowanie wg obowiązującego studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planowane zmiany z wskazaniem ograniczeń w zainwestowaniu.

2. Metoda sporządzenia prognozy

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, w jaki sposób realizacja ustaleń studium przekształci środowisko. Zmiany cech środowiska spowodowane przez różnorodne sposoby użytkowania przestrzeni, zależą od rodzaju zagospodarowania oraz cech środowiska danego terenu, w związku z czym, prognozę podzielono na dwa etapy:

Etap I to analiza stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego, która pozwoliła na określenie zasobów i walorów przyrodniczych oraz istniejących problemów. Dokonując oceny stanu i funkcjonowania środowiska uwzględniono szersze tło przyrodnicze, biorąc pod uwagę powiązania przyrodnicze, a w szczególności: powiązania hydrograficzne i hydrogeologiczne oraz system obszarów chronionych, oceniając zagrożenia w zasięgu tych powiązań.

Etap II prognozy, to ocena przewidywanych skutków oddziaływań na środowisko w granicach potencjalnych wpływów oraz sposoby łagodzące potencjalne, negatywne oddziaływania. Ocenę oparto na następujących założeniach:

- jako niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyjęto odstępstwa od prawidłowej na danym terenie gospodarki jego zasobami i zasadami ochrony z uwzględnieniem przepisów, norm, specyfiki środowiska oraz powiązań z obszarami otaczającymi, funkcji terenów oraz potrzeb i aspiracji mieszkańców;
- mimo, że wszystkie zachodzące w środowisku procesy są ze sobą powiązane, ze względów metodycznych zostały rozpatrzone osobno, a oddziaływanie na warunki życia potraktowano jako syntezę oddziaływań na poszczególne elementy środowiska.

Oceniając wpływ ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska oparto się na oczywistych zależnościach pomiędzy poszczególnymi jego elementami, przedstawiając prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Oceniając wpływ ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska, należy odnieść się do celów i kierunków działań określonych w politykach nadrzędnych (międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych), które odwołują się do zasady zrównoważonego rozwoju, rozumianej jako zachowanie równowagi pomiędzy celami

gospodarczymi, społecznymi i wymogami środowiskowymi we wszystkich podejmowanych działaniach i przedsięwzięciach. Zasadę zrównoważonego rozwoju należy traktować jako nadrzędną, z której wynikają główne cele ochrony środowiska, zarówno związane z jego ochroną bezpośrednio, jak również w powiązaniu z aspektami społeczno-gospodarczymi. Cele sformułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do Polityki ekologicznej Państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016. Cele szczegółowe polityki ekologicznej państwa ujęto w dwóch grupach: w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i w zakresie jakości środowiska.

Realizacja polityki Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska następuje za pośrednictwem wszelkiego rodzaju dokumentów, opracowywanych przez instytucje UE.

Wśród dokumentów wspólnotowych należy wymienić tu Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. Jej celem jest ochrona i poprawa stanu śródlądowych wód europejskich (powierzchniowych i podziemnych) oraz ekosystemów lądowych zależnych od wody. Ostatecznym celem Dyrektywy jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód w państwach członkowskich do roku 2015.

Realizację wymagań wskazanych w Dyrektywie 2000/60/WE zawiera Program wodno – środowiskowy kraju, który stanowi uporządkowany zbiór działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie przez wody celów środowiskowych. Stopień zanieczyszczenia wód JCW "Kania", w granicach której leży omawiany teren, uniemożliwi osiągnięcie zamierzonych celów w wymaganym czasie. W związku z taką sytuacją, zgodnie z RDW, wprowadza się odstępstwo czasowe ze względu na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty ewentualnych działań naprawczych, a także z uwagi na modyfikacje skutkujące przekształceniem charakterystyk fizycznych. Odstępstwo czasowe wprowadzono również dla JCWPd nr 73, która jest zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu. Jej stan jest bezpośrednio uzależniony od stanu SJCW i ograniczenia presji z powierzchni terenu. Ponadto przewidziano derogacje pozwalające na mniej rygorystyczne cele z uwagi na możliwą eksploatację złóż węgla brunatnego „Czempień”, „Gostyń”, „Krzywiń”.

Innym istotnym dokumentem jest Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego - potocznie zwana Dyrektywą "azotanową", obliguje Państwa Członkowskie Unii Europejskiej do podejmowania szeregu działań, m.in. wyznaczenia na terytorium Państw Członkowskich obszarów OSN oraz wdrażanie programów działań mających za zadanie ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych do wód.

W zakresie ochrony wód studium zakłada ochronę wód przed zanieczyszczeniem poprzez rozwiązanie gospodarki ściekowej, a także tworzenie optymalnych, przy planowanej zmianie zagospodarowania, warunków retencyjnych poprzez wprowadzanie zieleni, tworzenie warunków dla powstawania zieleni poprzez określenie powierzchni biologicznie czynnej,

dopuszczenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach działek. Tereny objęte zmianą studium leżą w granicach OSN „Obszar w zlewni Kanału Mosińskiego i Kanału Książ”, *gdzie realizowany jest program, którego celem jest ograniczenie odpływu azotu działek.*

Innym dokumentem istotnym z punktu widzenia projektowanego dokumentu jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy, która określa główne zasady, takie jak obowiązek postępowania z odpadami w sposób niewywierający ujemnego oddziaływania na środowisko.

W zakresie gospodarowania odpadami studium akceptuje regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie. Cały strumień odpadów komunalnych trafia do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Trzebani, gm. Osieczna.

Z kolei Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy zmierza do ograniczenia zanieczyszczenia do poziomów, które w stopniu minimalnym szkodzą ludzkiemu zdrowiu i środowisku, a także w celu lepszego poinformowania społeczeństwa o możliwych zagrożeniach.

Wg Krajowego programu ochrony powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030 istotnym zadaniem jest osiągnięcie w pierwszej kolejności poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomów docelowych dla B(a)P, a także niektórych innych substancji takich jak NO₂ oraz O₃.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/769/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2013 r., poz. 7401). zakłada między innymi wdrożenie działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza z indywidualnych systemów grzewczych.

Stan jakości powietrza ma wpływ na zmiany klimatyczne. Temat ten podejmuje Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych. Główne cele konwencji jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Podobne cele zawiera Strategia zrównoważonego rozwoju UE (KOM(2001)264. Jednym z istotnych celów jest ograniczenie zmian klimatycznych oraz wzrostu zużycia czystej energii oraz usprawnienie systemu transportowego i zagospodarowania przestrzennego. Podobne cele zawiera Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020.

W zakresie ochrony powietrza w studium uwzględniono możliwość redukcji dwutlenku węgla, tlenków azotu oraz pyłu drobnego powstających z procesów wytwarzania energii, poprzez preferowanie stosowania do celów grzewczych paliw charakteryzujących się niskimi

wskaźnikami emisji oraz urządzeń do ich spalania o dużym stopniu sprawności oraz paliw ze źródeł odnawialnych, a także wykorzystywanie ciepła systemowego.

Ważnymi instrumentami prawnymi służącymi ochronie przyrody i bioróżnorodności w Unii Europejskiej są: Dyrektywa 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa ptasia) oraz dyrektywa Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa, habitatowa).

Wprowadzane zmiany nie ingerują w obszary objęte ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, a także zachowana zostaje ciągłość korytarzy ekologicznych tworzących system powiązań przyrodniczych.

II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

W rozdziale tym zawarto informacje dotyczące charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Biorąc pod uwagę szersze tło przyrodnicze wskazano powiązania obszaru opracowania z otoczeniem, a w szczególności: położenie na tle przyrodniczych obszarów chronionych, w układzie zlewni hydrograficznych oraz struktur hydrogeologicznych.

1. Położenie, rzeźba terenu, geologia, gleby

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizyczno – geograficzne wg J. Kondrackiego Gmina Gostyń leży w granicach czterech mezoregionów: Pojezierze Leszczyńskie, Wał Żerkowski, Wysoczyzna Leszczyńska i Wysoczyzna Kaliska.³

Pojezierze Leszczyńskie i Wał Żerkowski obejmują północną część powiatu. Ten fragment pojezierza, to krajobraz typowy dla stref marginalnych, cechujących się dużą różnorodnością form morfologicznych. W tym konkretnym przypadku jest to złożony system erozyjnych obniżeń oraz wzniesień. Miasto Gostyń położone jest wewnątrz głównego obniżenia wytworzonego przez wody roztopowe, które odpływały na południowy zachód do Rowu Polskiego. Wysoczyzny: Leszczyńską i Kaliską cechuje rzeźba peryglacjalna, charakteryzująca się rozległymi równinami moreny dennej rozciętej doliną Kani oraz drobniejszymi dolinami denudacyjnymi. Istniejąca niegdyś bardziej urozmaicona rzeźba wskutek procesów niszczących uległa złagodzeniu.

- Teren objęty zmianą w Gostyniu leży na Wysoczyźnie Leszczyńskiej, na terasie dennej doliny rzeki Kani rozcinającej wysoczyznę. Od powierzchni zalegają grunty antropogeniczne nasypowe.
- Teren w Brzeziu leży na Wysoczyźnie Leszczyńskiej. Od powierzchni zalegają gliny zwałowe, na których wykształciły się gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego klas: IIIa i IV a.
- Teren w Czachorowie leży na Wysoczyźnie Kaliskiej - częściowo na terasie dennej doliny rzeki Kani rozcinającej wysoczyznę i częściowo na skarpie wysoczyzny. W zachodniej części terenu od powierzchni zalegają spiaszczone gliny zwałowe, dalej w kierunku wschodnim piaski i żwiry rzeczne terasów nadzalewowych przechodzące w namuły piaszczyste den dolinnych. Na stoku występują gleby kompleksu pszennego wadliwego, w dolinie kompleksu żytniego bardzo słabego.

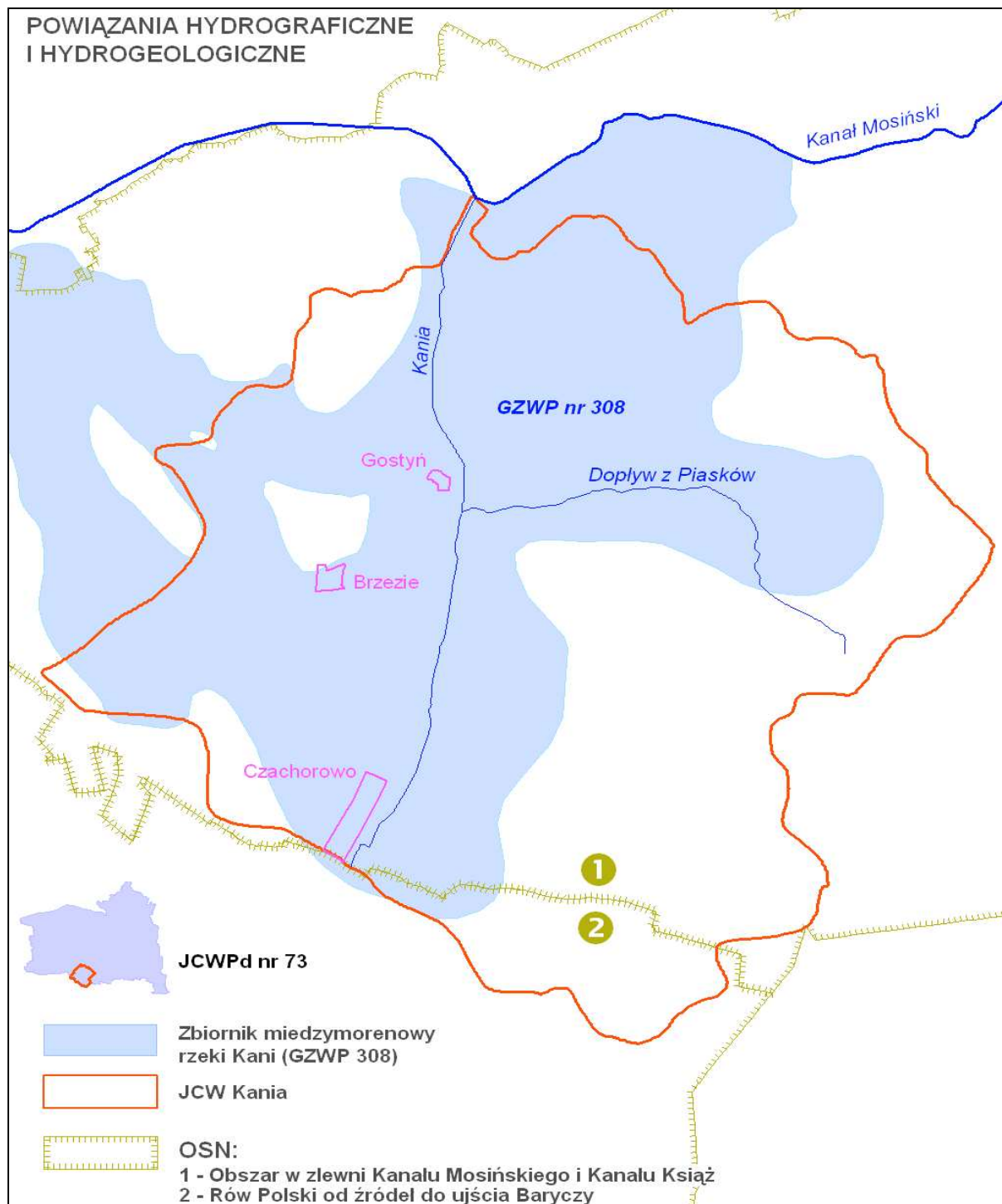
Wg CBDG (PIG – PIB) w części zachodniej gminy znajduje się złożę węgla brunatnego objętego własnością górnictwem. Jest to złożę rozpoznane wstępnie. Obejmuje fragment południowo - zachodni terenu Czachorowo –Sikorzyn.

³ Geografia regionalna Polski, 2002, PWN Warszawa

2. Środowisko wodne

2.1. Wody powierzchniowe

Obszary opracowania leżą w zlewni Kania, która jest lewobrzeżnym dopływem Kanału Mosińskiego.

Zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami jest jednolita część wód (JCW). Jednolite części wód powierzchniowych, zgodnie z ustawą Prawo Wodne definiuje się jako oddzielny i znaczący

element wód powierzchniowych, między innymi taki jak: struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części. Jednolite części wód dzielimy na naturalne oraz silnie zmienione, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka, lub sztuczne, powstałe w wyniku działalności człowieka. Ww. podział znajduje swoje odzwierciedlenie w klasyfikacji jakości wód – dla naturalnych jednolitych części wód określa się ich stan ekologiczny podczas, gdy dla silnie zmienionych i sztucznych – potencjał ekologiczny.

Obszary objęte zmianą studium leżą na obszarze jednolitej części wód powierzchniowych „Kania” (kod: PLRW600023185649).

Wg „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (M.P. Nr 40, poz. 1990), JCW „Kania” jest zaliczana do wód naturalnych. Jej stan oceniono jako zły.

Stan wód powierzchniowych jest ogólnym wyrażeniem stanu części wód powierzchniowych, określonym w omawianym przypadku na podstawie stanu ekologicznego i stanu chemicznego, przy czym ogólny stan wód równy jest klasie gorszego z tych dwóch parametrów. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w stanie złym.

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się przez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości wód: I – bardzo dobry, II – dobry, III - umiarkowany, IV – słaby, V – zły.

Stan chemiczny uznaje się za dobry, jeżeli wszystkie parametry chemiczne osiągają zgodność ze środowiskowymi normami jakości, natomiast poniżej dobrego, jeżeli jeden lub więcej parametrów chemicznych nie osiąga zgodności ze środowiskowymi normami jakości.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych (Kania) jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu JCW tak, aby osiągnąć dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, a tym samym - dobry stan tych wód.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód. JCW „Kania” jest zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu. W takim przypadku Dyrektywa przewiduje odstępstwa od założonych celów środowiskowych.

W przypadku JCW „Kania” będzie miało miejsce zastosowanie odstępstwa czasowego ze względu na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty ewentualnych działań naprawczych, a także z uwagi na modyfikacje skutkujące przekształceniem charakterystyk fizycznych. W uzasadnieniu odstępstw wskazuje się na niekorzystne użytkowanie zlewni; ponad 85 % powierzchni zajmują tereny rolne. Ponadto planowana jest budowa zbiornika wodnego „Gostyń”.

Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych płynących badanych w latach 2011–2014 wykonano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

W roku 2016, wykonano ocenę stanu JCW za rok 2015 uwzględniając zasadę dziedziczenia ocen z lat 2011–2015. Dziedziczenie oceny jest przeniesieniem wyników oceny JCW (elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i chemicznych) na kolejny rok, w przypadku, gdy JCW nie była objęta monitoringiem. Tak więc, ocena za rok 2015 obejmuje wszystkie JCW badane w latach 2010 – 2015 zachowując ważność zgodnie z zasadą dziedziczenia.

W przypadku JCW „Kania” stwierdzono słaby stan ekologiczny, tym samym zły stan wód. Kanię badano w 2013 r. W JCW Kania w punkcie pomiarowym w Gostyniu stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny (III), natomiast w punkcie pomiarowym Ostrowo - słaby stan ekologiczny (IV), tym samym zły stan JCW. O ocenie stanu ekologicznego zdecydował element biologiczny (fitobentos) oraz elementy fizykochemiczne (BZT5, substancje rozpuszczone, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny). Ponadto stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

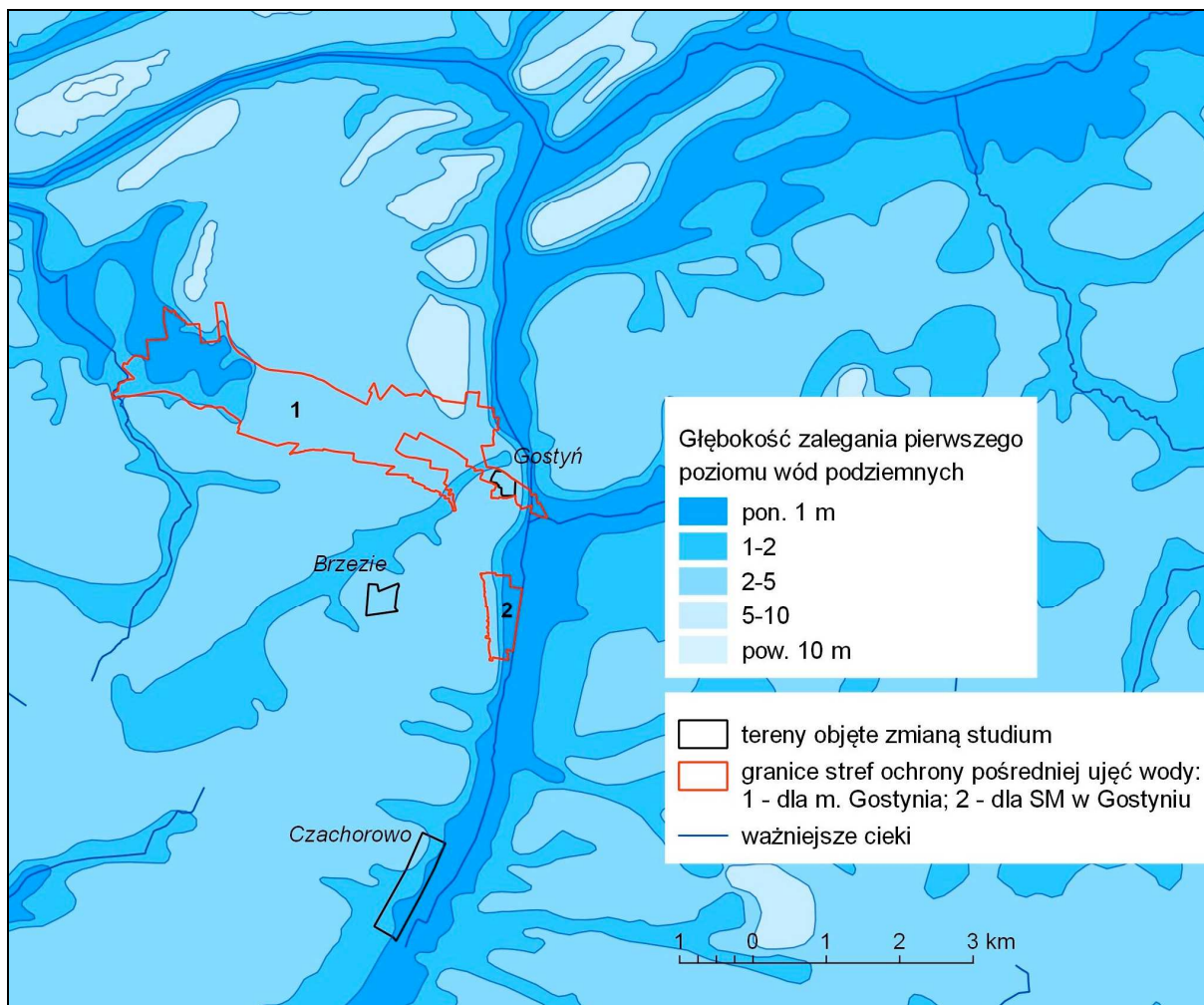
2.2. Wody podziemne

Głębokość zalegania wód gruntowych nawiązuje do morfologii terenu. W obniżeniach dolinnych, w bliskim sąsiedztwie cieków wody gruntowe występują dość płytko, do 1 m p.p.t. Ich poziom odzwierciedla stany wody w ciekach. W obrębie wyższych poziomów terasowych oraz w części krawędziowej wysoczyzn wody gruntowe zalegają na głębokości od 1 – 2 m p.p.t. W obrębie wysoczyzn woda gruntowa występuje na ogół głębiej niż 2 m, często poniżej 5 m p.p.t.

Na terenach objętych zmianą studium w Gostyniu i Brzeziu pierwszy poziom wód podziemnych zalega poniżej 2 m p.p.t. W Czachorowie warunki gruntowo - wodne są zróżnicowane. W części dolinnej wody zalegają na głębokości do 1 m p.p.t. W części środkowej - od 1-2 m p.p.t. i tylko na niewielkim fragmencie, w części północno - zachodniej wody zalegają poniżej 2 m p.p.t.

Głównym użytkowym poziomem wodonośnym na terenie gminy Gostyń jest poziom czwartorzędowy. Z uwagi na budowę geologiczną czwartorzędu warstwy wodonośne tworzą układ piętrowy. Na terenie gminy jest to poziom gruntowy oraz międzyglinowy. Jest on reprezentowany na terenie gminy przez Zbiornik międzymorenowy rzeki Kani (GZWP 308). Jest Obszarom dolinnym towarzyszy poziom gruntowy. Jest on zasilany poprzez infiltrację opadów oraz w dolinach rzecznych będących strefami drenażu z poziomów wgłębnych i wód powierzchniowych. Z uwagi na brak warstwy izolacyjnej od powierzchni terenu oraz kontakt z wodami powierzchniowymi jest on narażony na zanieczyszczenia.

Miejscowości, w których znajdują się tereny objęte zmianą studium są zwodociągowane. Miasto Gostyń i Brzezie są zaopatrywane w wodę z ujęcia w Gostyniu, natomiast Czachorowo z ujęcia w Czajkowie. Dla ujęcia w Gostyniu w drodze rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 4 lipca 2008 r. zmienionego rozporządzeniem Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 16 lipca 2010 r. ⁴ ustanowiono strefę ochronną wyznaczając również teren ochrony pośredniej, w granicach którego leży obszar objęty zmianą studium – Gostyń.

Monitoring wód podziemnych prowadzony jest dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) zdefiniowanych jako „ (...) określona objętość wód podziemnych występująca w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych”. Tereny objęte zmianą studium leżą w granicach JCWPd nr 73.

Wg „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan ilościowy JCWPd nr 73 został oceniony jako dobry, natomiast stan chemiczny jako zły, a JCWPd została określona jako zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu.

⁴ Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 127, poz. 2329, Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 174, poz. 3265.

Przewidziano derogacje czasowe zakładające osiągnięcie dobrego stanu do 2021 r. Stan JCWPd 73 jest bezpośrednio uzależniony od stanu SJCW i ograniczenia presji z powierzchni terenu. Ponadto przewidziano derogacje pozwalające na mniej rygorystyczne cele z uwagi na możliwą eksploatację złóż węgla brunatnego „Czempiń”, „Gostyń”, „Krzywiń”.

Zgodnie z definicją umieszczoną w RDW dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny jest co najmniej dobry. Aby taki stan został osiągnięty należy zapobiegać lub ograniczać dopływ zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobiegać pogarszaniu się stanu wód podziemnych, dążyć do równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, a także wdrażać działania niezbędne dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu działania zanieczyszczenia powstałego wskutek działania człowieka.

Od roku 2007 na obszarze województwa wielkopolskiego badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Wg danych PIG w latach 2010 -2013 stan chemiczny oraz ilościowy JCWPd nr 73 został oceniony jako dobry.

Do oceny stanu chemicznego wg danych z 2014 wykorzystano informacje z 20 punktów pomiarowych. Większość punktów (18) reprezentowało pierwszy kompleks z głębokością do stropu warstwy wodonośnej od 0,8 do 72,0 m p.p.t., pozostałe 2 – to kompleks drugi z głębokością do stropu warstwy wodonośnej do 35,5 do 247,5 m p.p.t. Ze względu na słaby stan chemiczny wód pierwszego kompleksu i szacowany zasięg zanieczyszczenia, stanowiący ponad 40% powierzchni JCWPd, jej stan za rok 2014 oceniono jako słaby.

W 2015 r. na terenie gminy Gostyń badano wody czwartorzędowe w dwóch punktach pomiarowych. W Gostyniu (wody gruntowe) zliczono do klasy III, natomiast w Tworzymirkach badano wody międzyglinowe. Uzyskana ocena, to III klasa.

Klasa IV oznacza, że są to wody niezadowolającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka.

Klasa III oznacza wody zadowolającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka.

Zlewnia Kani w całości leży w granicach OSN. Są to: OSN w zlewni Kanału Mosińskiego i Kanału Książ oraz Rów Polski od źródeł do ujścia Baryczy. W 2014 r. prowadzono badania na ww. OSN. W zlewni Kanału Mosińskiego i kanału Książ badano wody na ujęciu w Kosowie i Potarzycy. Wody nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego. W zlewni Rowu Polskiego badano wody ujęć: Bukownica i Pudliszki. Tak jak w

latach poprzednich w próbach wody podziemnej w Bukownicy stwierdzono zanieczyszczenie azotanami (135,77 gNO₃/l. Wody na ujęciu w Pudliszkach nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego.

3. Środowisko biotyczne, przyrodnicze obszary chronione

Projekt zmiany studium dotyczy trzech różnych terenów leżących w mieście Gostyń, Brzeziu i Czachorowie.

Teren w Gostyniu, to teren zainwestowany. Szatę roślinną stanowi zieleń towarzysząca zabudowie. Jest to zieleń urządzona. Nie występują tu gatunki zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową.

Teren w Brzeziu, to w przeważającej części grunty rolne, na których szatę roślinną stanowią sezonowe uprawy polowe. Istniejącej zabudowie towarzyszy zieleń urządzona (ogrody przydomowe). Na omawianym terenie nie występują gatunki zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową.

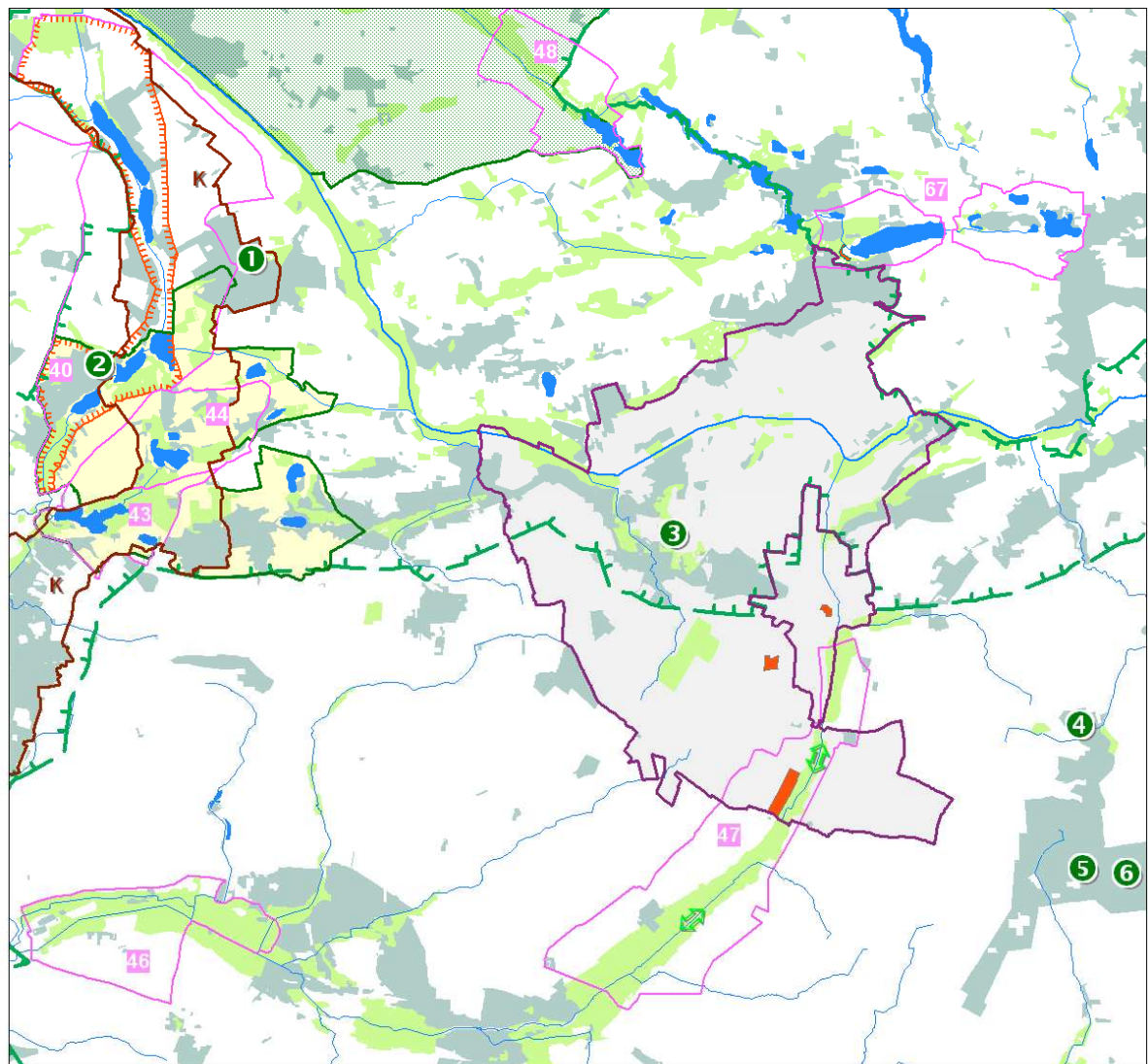
Teren w Czachorowie leży w granicach obszaru ważnego dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji „Dolina Rowu Polskiego koło Pudliszek”.⁵ Dla terenu leżącego w rejonie Czachorowa zostało wykonane opracowanie ekofizjograficzne problemowe.⁶ W opracowaniu zawarto charakterystykę przyrody ożywionej oraz dokonano oceny przydatności środowiska dla rozbudowy strefy gospodarczej wraz z wskazaniem dotyczącymi ochrony środowiska przyrodniczego. Teren objęty zmianą studium w Czachorowie w przeważającej części stanowią grunty rolne, głównie grunty orne, poza niewielkimi fragmentami łąk w części południowo - wschodniej terenu. Lokalne obniżenie w części południowo – zachodniej (ca 1ha) porastają drzewa i krzewy (samosiejki). Na tym fragmencie terenu stwierdzono obecność słowika rdzawego i gąsiora. Słowik rdzawy gniazdujący na tym fragmencie terenu (1 para) oraz gniazdujący gąsiorek (1 para) są objęte ścisłą ochroną gatunkową. Gąsiorek ponadto jest wymieniony w załączniku I Dyrektywy Ptasiej jako gatunek silnie zagrożony, wymagający szczególnej ochrony, między innymi poprzez zabezpieczenie siedlisk i miejsc występowania.

Kolejnym ptakiem gniazdującym na terenie objętym zmianą studium jest przepiórka (1 para), objęta ścisłą ochroną gatunkową. Jest to gatunek zagrożony, którego europejska populacja przekracza 50% populacji światowej i której stan zachowania uznano za niekorzystny. Wśród ssaków na terenie objętym zmianą studium mogą występować gatunki łowne: sarna i dzik. W przypadku innych gatunków (bóbr, wydra, borowiec wielki, nocek rudy, karlik malutki) w opracowaniu ekofizjograficznym podano miejsca, gdzie stwierdzono ich występowanie i nie był to teren objęty zmianą.

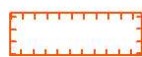

Na terenie nie stwierdzono występowania gadów, a 2 gatunki płazów, żabę trawną i żabę wodną zaobserwowano poza terenem objętym zmianą studium.

⁵ Wylegała P., Kuźniak S., Dolata P. T. Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego (Poznań 2008).

POŁOŻENIE NA TLE PRZYRODNICZYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Natura 2000

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków:
Zbiornik Wonieść (kod: PLB300005)
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty:
Zachodnie Pojezierze Krzywińskie
(kod: PLH300014)
- Obszar chronionego krajobrazu
Krzywińsko - Osiecki wraz z zadrzewieniami
gen. Dezyderygo Chłapowskiego
i kompleksem leśnym Osieczna - Góra
- Park Krajobrazowy im Generała
Dezyderygo Chłapowskiego

Rezerваты przyrody:

- 1 Czerwona Wieś
- 2 Ostoja żółwia błotnego
- 3 Torfowisko źródliskowe w Gostyniu Starym
- 4 Bodzewko
- 5 Pępowo
- 6 Czerwona Róża

 Obszary ważne dla ptaków
wymagające ochrony:

- 40 - Zbiornik Wonieść
- 43 - Jezioro Łoniewskie
- 44 - Jezioro Świerczyńskie Wielkie
- 46 - Dolina Rowu Polskiego koło Robczyska
- 47 - Dolina Rowu Polskiego koło Pudliszek
- 48 - Rów Wysokość
- 67 - Jeziora Dolskie

Korytarze ekologiczne

 krajowy, łączący Łęgi Obrzańskie
z doliną Odry

 regionalne: dolina Kani
i dolina Rowu Polskiego

 tereny objęte zmianą Studium

⁶ Bogdanowska A., Jaros R., Wylegała P. „Opracowanie ekofizjograficzne problemowe dla planowanego rozszerzenia strefy gospodarczej Czachorowo (gm. Gostyń). PTO „Salamandra” – Poznań 2014.

Północna część gminy Gostyń leży w granicach obszaru Chronionego Krajobrazu „Krzywińsko – Osieckiego wraz z zadrzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna – Góra”, który łączy się z Parkiem Krajobrazowym im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego oraz obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty „Zachodnie Pojezierze Krzywińskie” (kod: PLH300014), częściowo pokrywającym się z Obszarem specjalnej ochrony ptaków „Zbiornik Wonieść” (kod: PLB300005).

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie przyrody obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Funkcję regionalnego korytarza ekologicznego pełni dolina rzeki Kani wraz z doliną Rowu Polskiego, które stanowią łącznik pomiędzy, fragmentami Obszaru Chronionego Krajobrazu „Krzywińsko – Osieckiego wraz z zadrzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna – Góra”, oraz Obszarem Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy”. Korytarze ekologiczne w skali lokalnej i regionalnej zapewniają łączność z krajową siecią ekologiczną. W Polsce opracowane zostały trzy sieci ekologiczne o charakterze ogólnokrajowym. Pierwszą była koncepcja korytarzy ekologicznych ECONET Polska⁷, drugą - koncepcja korytarzy ekologicznych zapewniających spójność sieci Natura 2000.⁸ Najbardziej aktualną jest koncepcja spójnej sieci korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć obszarów Natura 2000, opracowana w 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska.⁹ Sieć ta dowiązuje się do korytarzy ekologicznych w krajach sąsiednich, dzięki czemu stanowi ważne ogniwo w zapewnieniu łączności ekologicznej w skali kontynentalnej. Projekt korytarzy zaktualizowano w 2011 r.

Tereny objęte zmianą studium leżą poza przyrodniczymi obszarami chronionymi, w odległości ca 18 km na wschód od krajowego korytarza ekologicznego łączącego Łęgi Obrzańskie z doliną Odry.

4. Klimat

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza teren opracowania leży w obrębie regionu śląsko-wielkopolskiego, reprezentującego obszar przewagi wpływów oceanicznych. Amplitudy temperatur są mniejsze niż średnie w Polsce, wiosna wczesna i ciepła, długie lato, zima łagodna i krótka z nietrwałą pokrywą śnieżną. Wilgotność względna powietrza kształtuje

⁷ Liro A., Głowacka I., Jakubowski W., Kaftan J., Matuszkiewicz A. i Szacki J. 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska. Fundacja IUCN Polska, Warszawa.

⁸ Kiczynska A. i Weigle A. 2003. Jak zapewnić spójność sieci Natura 2000, czyli o korytarzach ekologicznych. W: Makomaska-Juchiewicz M. i Tworek S. Ekologiczna sieć Natura 2000. Problem czy szansa. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.

⁹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik

J. M., Zalewska H. i Pilot M. 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża. (aktualizacja 2011 r.)

się podobnie jak na obszarze całego kraju. Jeśli chodzi o zachmurzenie, to najwyższe wartości notuje się również w okresie jesienno – zimowym a najniższe we wrześniu i czerwcu.

Opady kształtują się nieco poniżej średniej krajowej. Roczna suma opadów wynosi około 550 mm. Podobnie jak na terenie całego kraju przeważają wiatry zachodnie. Prędkości wiatrów są zróżnicowane, największe charakteryzują wiatry zachodnie, najmniejsze wiatry południowo – wschodnie.

Tendencje zmian klimatycznych w skali globalnej, to wzrost temperatury oraz częstotliwość i nasilenie zjawisk ekstremalnych. Ocieplanie spowodowane jest między innymi zwiększającą się ilością gazów cieplarnianych wytwarzanych przez człowieka.

5. Powietrze

Zanieczyszczeniem powietrza jest wprowadzenie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opracował ocenę roczną jakości powietrza w województwie wielkopolskim dotyczącą roku 2015. Ocenę przeprowadzono w odniesieniu do stref określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. 2012, poz. 914) - z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Strefą w omawianym przypadku jest obszar województwa, wyłączając aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy (aglomeracja poznańska) i miasta o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy (Kalisz), które stanowią odrębne strefy.

Klasyfikacji stref dokonuje się na podstawie oceny poziomu monitorowanych substancji, sprawdzając czy są dotrzymane lub przekraczane przewidziane prawem poziomy dopuszczalne, docelowe oraz poziomy celów długoterminowych. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości. Wynik klasyfikacji nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy; np. klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

Wyniki oceny jakości powietrza w Wielkopolsce w roku 2015 przedstawiały się następująco.

Pod kątem ochrony zdrowia dla poziomu dopuszczalnego: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu i ołowiu oraz poziomu docelowego arsenu, kadmu i niklu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A.

Ze względu na przekraczanie poziomów dopuszczalnych pyłu PM10 dla 24 godz. oraz pyłu PM2,5 strefę wielkopolską zaliczono do klasy C.

Przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu zadecydowały o zaliczeniu strefy wielkopolskiej do klasy C.

Ze względu na stężenia ozonu określone dla poziomu docelowego strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, a dla poziomu celu długoterminowego strefę zaliczono do klasy D2.

W oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin, ze względu na poziom średnich rocznych stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, natomiast ze względu na określone poziomy dla ozonu: docelowy i celu długoterminowego, strefę wielkopolską zaliczono odpowiednio: do klasy A i D2.

Ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym powstającym w większych stężeniach przy sprzyjających warunkach meteorologicznych, w atmosferze zawierającej substancje uczestniczące w procesie powstawania ozonu w troposferze (tlenki azotu, węglowodory). Pomiary ozonu (automatyczne) pod kątem ochrony zdrowia jak i ochrony roślin dla strefy wielkopolskiej w 2015 r. prowadzono na stacjach pomiarowych: w Borówcu (pow. poznański) i Krzyżówce (pow. gnieźnieński).

6. Klimat akustyczny

Wymagane standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 112). Rozporządzenie podaje dopuszczalny poziom hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu) w stosunku do klas terenu wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Klimat akustyczny w rejonach objętych zmianami studium (głównie w mieście Gostyń) kształtuje hałas komunikacyjny – drogowy powstały od ruchu pojazdów po drogach: krajowej nr 12, wojewódzkiej nr 434 oraz powiatowych i gminnych o zróżnicowanym natężeniu ruchu.

Teren wielofunkcyjnego rozwoju miasta (C), położony w centralnej części miasta, zlokalizowany pomiędzy ulicami:

- plac K. Marcinkowskiego (od zachodu) stanowiący formalnie ciąg drogi wojewódzkiej nr 434 (wg uchwały Sejmiku Woj. Wlkp.)¹⁰, odcinek drogi o ruchu jednokierunkowym (ruch w kierunku północnym – do ul. Fabrycznej);
- ul. Fabryczna (od północy) – ciąg drogi krajowej nr 12, odcinek drogi o ruchu jednokierunkowym (ruch w kierunku Leszna), przejmujący także ruch pojazdów z drogi woj. nr 434 w kierunku Śremu) - ruch o charakterze tranzytowym;
- torowisko linii kolejowej nr 360 relacji Kąkolewo-Jarocin (jednotorowa, niezelektryfikowana) o zawieszonym ruchu pasażerskim (od grudnia 2011 r.) z sezonowym (sporadycznym) ruchem pociągów towarowych związanym głównie z funkcjonowaniem cukrowni w Gostyniu;
- ul. Lipowa (od wschodu) stanowiąca ciąg drogi gminnej nr 737062P - ruch o charakterze lokalnym;
- ul. S. Helsztyńskiego (od południa) stanowiąca ciąg drogi gminnej nr 737051P - ruch o charakterze lokalnym.

Teren budownictwa mieszkaniowego – ekstensywnego (M2), położony na gruntach wsi Brzezie, zlokalizowany pomiędzy drogami gminnymi:

- nr 737032P (od południa) – odcinek pomiędzy drogą woj. nr 434, a drogą powiatową nr 4906P (Gostyń – Poniec – Bojanowo) - ruch o charakterze lokalnym;
- nr 737031P (od zachodu) – odcinek pomiędzy drogą gminną nr 737032P, a drogą powiatową nr 4906P - ruch o charakterze lokalnym.

Teren działalności gospodarczej (P/U), położony na gruntach wsi Czachorowo i Sikorzyn, zlokalizowany (od strony południowej) przy drodze powiatowej nr 4949P - odcinek pomiędzy drogą woj. nr 434, a drogą powiatową nr 4906P - ruch o charakterze lokalnym.

W 2010 roku zarządca dróg wojewódzkich (WZD w Poznaniu) przeprowadził pomiary hałasu w Gostyniu, przy ul. Poznańskiej 1b w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434.

Pomiary przeprowadzono w porze dziennej i nocnej w odległości 10 m krawędzi jezdni. Równoważny poziom hałasu wyniósł odpowiednio: 64,8 i 60,7 dB przy natężeniu ruchu 855 i 299 pojazdów na godzinę, z udziałem 9,9% i 11,2% pojazdów ciężkich. Odnotowane poziomy hałasu przekraczały ówczesne jak i obecne standardy (tylko dla pory nocnej) określone dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

¹⁰ Uchwała Nr XXVII/490/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2012 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg wojewódzkich na terenie województwa wielkopolskiego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 5494).

Według Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) z 2015 r. średni dobowy ruch pojazdów (SDR) na odcinkach drogi krajowej (DK) nr 12 i wojewódzkiej (DW) nr 434 kształtował się następująco:

- odcinek DK 12 (przejście przez miasto) – około 5,9 tys. pojazdów przy udziale pojazdów ciężkich wynoszącym 15,5% (do grupy pojazdów ciężkich „hałaśliwych” wliczono również motocykle);
- odcinki DW 434 (przejście przez miasto) - od około 12,2 do 14,65 tys. pojazdów przy udziale pojazdów ciężkich – od 8,4 do blisko 9,3%.

Na pozostałych drogach natężenie ruchu pojazdów nie było monitorowane.

Wielkości natężenia ruchu pojazdów na terenie miasta w ciągach głównych dróg (nr 12 i 434), na których kumuluje się ruch tranzytowy i lokalny wskazują na wysoką emisję hałasu komunikacyjnego, a tym samym na przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu określonych cyt. przepisami w otoczeniu tych dróg.

Jak wynika z „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 mln pojazdów na rok, znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023” przyjętego przez Sejmik Woj. Wielkopolskiego, na terenie gminy w otoczeniu DW 434 (dwa odcinki miejskie, jeden pozamiejski w kierunku Krobi) występują znaczne przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N . Program sporządzono w oparciu m.in. o „Mapę akustyczną obszarów położnych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 434 na odcinkach drogi od km 85+700 do 88+800 oraz od km 88+800 do km 91+800 oraz od km 91+800 do 100+300 na terenie powiatu gostyńskiego” wykonaną na zlecenie WZDW w Poznaniu (zarządcy drogi) przez AkustiX sp. z o.o. (Poznań, VI-X.2011).

Mapę akustyczną sporządzono w odniesieniu do ówczasnie obowiązujących standardów akustycznych. Według ww. dokumentu emisja hałasu wyrażona wskaźnikami L_{DWN} i L_N w ciągu tej drogi na odcinkach przebiegających przez miasto mieściła się w przedziałach, odpowiednio: 80 – 85 i 75 – 80 dB. Na granicy terenów chronionych akustycznie (na odcinkach miejskich drogi - głównie tereny mieszkaniowo-usługowe), emisja hałasu kształtowała się na poziomie 70 do 75 dB dla wskaźnika L_{DWN} i około 65 dB dla wskaźnika L_N . Na całej długości odcinków miejskich występowały przekroczenia dopuszczalnych standardów, wynoszące od 5 do 15 dB dla wskaźnika L_{DWN} i od 10 do 20 dB dla wskaźnika L_N .

Według cyt. „Pogramu...” na ponadnormatywny hałas wyrażony wskaźnikiem L_{DWN} w przedziałach przekroczeń: do 5, od 5 do 10 i od 10 do 15 dB narażonych jest ponad 2,3 tys. mieszkańców, tj. odpowiednio 43, 55 i 2%, natomiast na ponadnormatywny hałas wyrażony wskaźnikiem L_N w analogicznych przedziałach narażonych jest ponad 2,2 tys. mieszkańców, tj. odpowiednio około 32, 57 i 11% mieszkańców. w

7. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Zmiana studium dotyczy trzech terenów o zróżnicowanym stopniu i charakterze użytkowania i zagospodarowania oraz odmiennych warunkach fizjograficznych.

Nie należy jednak rozpatrywać omawianych terenów w sztucznie wydzielonych granicach, ponieważ leżą one w obrębie większych jednostek w granicach powiązań funkcjonalnych.

Z przedstawionego w poprzednich rozdziałach opisu stanu środowiska wynikają niekorzystne zmiany w środowisku. Dotyczy to przede wszystkim stanu wód oraz zagrozenia hałasem komunikacyjnym (teren w Gostyniu).

JCW „Kania”, w granicach której leżą omawiane tereny charakteryzuje się złym stanem wód. Jednostka jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, w związku z czym będzie miało zastosowanie odstępstwa czasowego ze względu na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty ewentualnych działań naprawczych, a także z uwagi na modyfikacje skutkujące przekształceniem charakterystyk fizycznych.

Wg „Planu gospodarki wodami na obszarze dorzecza Odry” stan ilościowy JCWPd nr 73 został oceniony jako dobry, natomiast stan chemiczny jako zły, a JCWPd została określona jako zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu. Przewidziano derogacje czasowe zakładające osiągnięcie dobrego stanu do 2021 r.

Podstawowe działania, które mogą wpłynąć na poprawę jakości wód, to rozwiązanie gospodarki ściekowej, gospodarowanie na gruntach ornych zgodnie z Kodeksem dobrej praktyki rolniczej, a w przypadku OSN realizowanie programów, których celem jest zmniejszenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych do wód.

W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, za wyjątkiem pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których strefę zaliczono do klasy C. Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, lecz oznacza to, że występują na całym obszarze strefy. Planowane na obszarze strefy przedsięwzięcia nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednocześnie na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy. Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotował dla strefy wielkopolskiej Program Ochrony Powietrza w zakresie benzo(a)pirenu i pyłu PM10. Należy oczekiwać, że stan powietrza w strefie wielkopolskiej osiągnie wymagane standardy.

Klimat zmienia się w skali globalnej, co uwidacznia się w postaci globalnego ocieplenia oraz nasileniem zjawisk ekstremalnych. Globalne ocieplenie spowodowane jest zwiększeniem ilości gazów cieplarnianych. Podstawowym gazem cieplarnianym wytwarzanym na skutek działalności człowieka jest dwutlenek węgla, który uwalniany jest podczas spalania paliw do

celów grzewczych i technologicznych, a także paliw silnikowych. Gaz ten ma również istotne znaczenie w procesie oddychania – wdychamy tlen, a wydychamy dwutlenek węgla, podczas gdy drzewa i rośliny przyswajają dwutlenek węgla, aby wytwarzać tlen. Zapobieganie tym negatywnym zmianom może polegać między innymi na wykorzystaniu energii mniej zanieczyszczającej środowisko, stworzenie czystszych i bardziej zrównoważonych możliwości transportu, skłanianie przedsiębiorstw do brania większej odpowiedzialności za środowisko, zapewnienie przyjaznego środowiska planowania przestrzennego i rolnictwa. Biorąc pod uwagę podejmowane działania należy oczekiwać, że niekorzystne tendencje zostaną zahamowane.

Ponadnormatywny hałas dotyczy przede wszystkim miasta Gostyń. Zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w mieście staje się poważnym problemem zarówno dla władz gminy jak i zarządców głównych dróg. Strategicznym celem gminy staje się więc budowa obwodnic w ciągach dróg krajowej i wojewódzkiej. Inne działania określone w programie, takie jak zmiany organizacji ruchu, czy odpowiednie zagospodarowanie przestrzenne zrealizowano, bądź realizuje się permanentnie w polityce przestrzennej gminy.

Wszystkie komponenty środowiska pozostają ze sobą w ścisłym związku. Wymieniono te, których stan budzi zastrzeżenia. Na stan środowiska oceniany w odniesieniu do większych jednostek, ma również wpływ sposób korzystania ze środowiska nawet w niewielkiej skali. Zakładając, że ww. działania będą realizowane można zakładać, że istniejący sposób zagospodarowania i użytkowania terenów nie będzie ulegał pogorszeniu.

8. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium

Identyfikacja istniejących problemów ochrony środowiska ma na celu wskazanie, w jaki sposób będą one wpływać na ustalenia projektu zmiany studium.

Jednym z problemów jest zły stan wód. Gostyń i Brzezie mają dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej. Nie ma przeszkód technicznych, aby skanalizować całą Strefę Gospodarczą Czachorowo. Teren w Czachorowie leży w dolinie Kani. Charakteryzuje się płytkim zaleganiem pierwszego poziomu wód podziemnych i przepuszczalnym podłożem gruntowym. W przypadku tego terenu istotnym zagadnieniem jest to, aby zanieczyszczenia nie przedostawały się do ziemi i wód.

W zakresie poprawy jakości powietrza należy promować paliwa niskoemisyjne, wprowadzać tereny zieleni, dążyć do budowy obwodnic. Z emisją gazów wiążą się zmiany klimatyczne, uwidaczniające się nasileniem zjawisk ekstremalnych.

W przypadku Gostynia problemem jest hałas komunikacyjny. W tym wypadku należy dążyć do budowy obejść komunikacyjnych oraz do zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej zapewniających ochronę terenów wymagających ochrony akustycznej.

Na terenie objętym zmianą studium, leżącym w Gostyniu znajduje się zakład Teriel, zaliczany do instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych

elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, wymienionych w ust. 2, pkt 4 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U. z 2014, poz. 1169). Teriel Sp. z o.o. zlokalizowana w Gostyniu przy ul. Lipowej 2a posiada pozwolenie zintegrowane dla instalacji odlewania metali żelaznych o zdolności produkcyjnej ponad 20 ton wytopu na dobę (decyzja z dnia 7 grudnia 2007 r. znak: SR.VII-10.66000-98/07 wydana przez Wojewodę Wielkopolskiego, zmieniona decyzjami: Marszałka Województwa Wielkopolskiego: z dnia 18 stycznia 2013 r. znak DSR-VI.7222.61.2012 oraz z dnia 11 grudnia 2014 r. znak DSR-II-1.7222.134.2014). Eksploatowana instalacja jest źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz źródłem emisji hałasu. Do powietrza emitowany jest pył, w tym głównie pył zawieszony PM10 oraz lotne związki organiczne (LZO). Wyniki pomiarów emisji do środowiska jak dotąd nie wykazały naruszenia dopuszczalnych wielkości określonych w decyzji.

W przypadku Strefy Gospodarczej Czachorowo będzie miała miejsce ingerencja w siedliska wykorzystywane przez niektóre gatunki ptaków. W tym wypadku wszelkie działania inwestycyjne powinny brać pod uwagę okresy lęgowe ptaków.

Teren objęty zmianą studium	Zagospodarowanie i użytkowanie terenu		
	Istniejące	wg obowiązującego studium i obowiązujących mpzp	planowane zmiany ograniczenia
Gostyń	zabudowa mieszkaniowa z usługami, obiekty handlowe, budynki biurowe, zabudowa przemysłowa, magazyny, tereny komunikacji,	mpzp (obejmuje cały teren objęty zmianą studium): M/U - tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami (przy Placu Karola. Marcinkowskiego) U – tereny zabudowy usługowej, P/U – tereny przemysłu i usług, K – teren urządzeń komunikacji (garaże, parkingi), ZP – tereny zieleni parkowej studium: C - tereny wielofunkcyjnego centrum miasta, P/U - tereny działalności gospodarczej w tym: produkcji, składów i usług	C - tereny wielofunkcyjnego centrum miasta (tereny mieszkaniowe, usługi podstawowe i ponadpodstawowe, tereny działalności gospodarczej) ograniczenia: położenie w strefie ochronnej ujęć wody podziemnej w Gostyniu (teren ochrony pośredniej) hałas komunikacyjny funkcjonalne zróżnicowanie terenów
Brzezie	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa z usługami, zabudowa usługowa,	mpzp (obejmuje fragment zachodniej części terenu objętego zmianą studium): MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN/U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z zabudową usługową, U – teren zabudowy usługowej KDD – teren drogi publicznej dojazdowej studium: grunty rolne, RM - tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej z usługami towarzyszącymi i nieuciążliwą działalnością gospodarczą	M – tereny budownictwa mieszkaniowego ekstensywnego, zdefiniowanego jako zespoły zabudowy, w której dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z dopuszczeniem lokalizacji usług towarzyszących (na potrzeby tych zespołów), terenami zieleni i rekreacji, napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia (wymagany pas techniczny wolny od zabudowy)

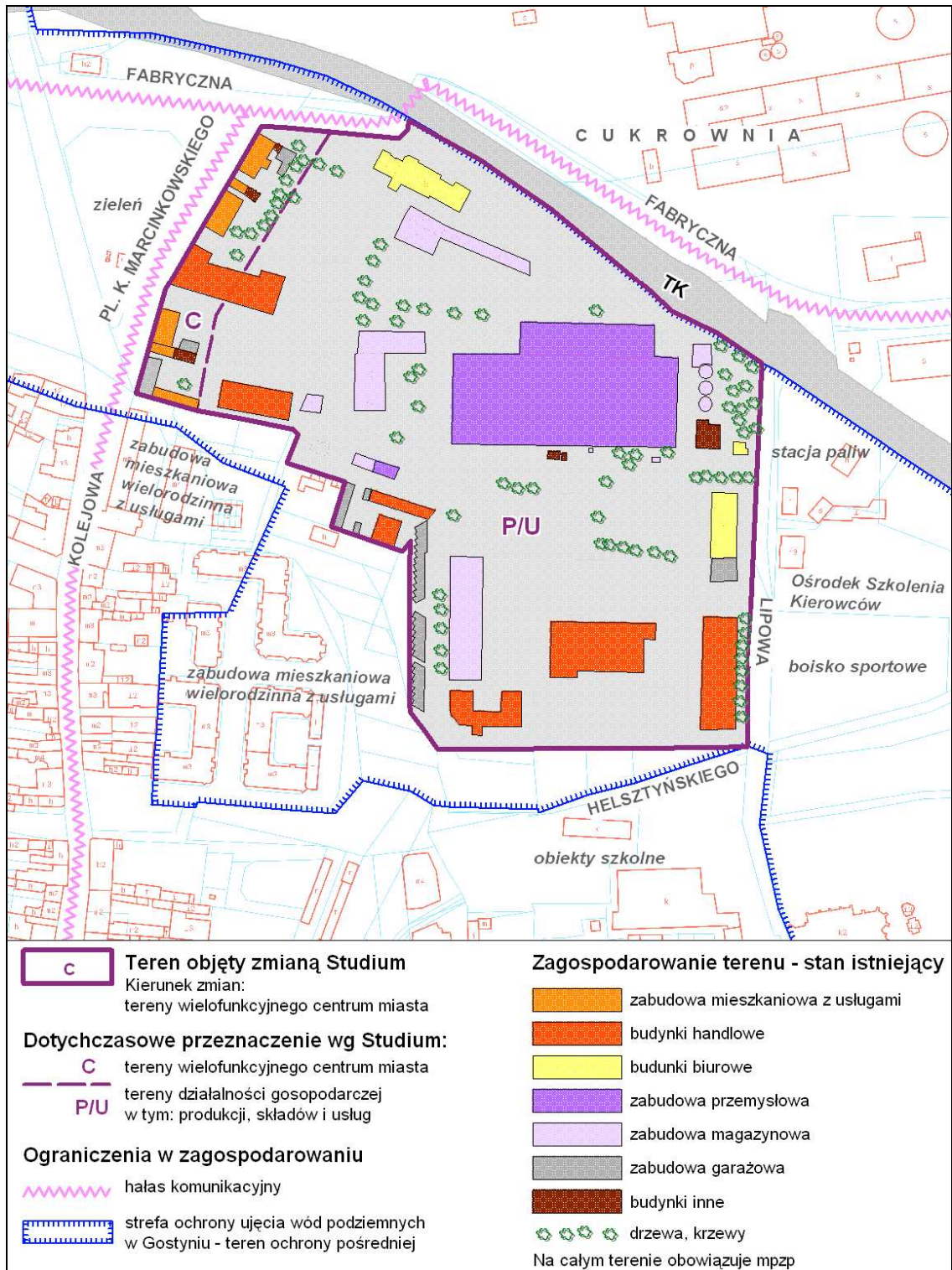
Czachorowo – Sikorzyn*	grunty rolne złoże węgla brunatnego wstępnie (rozpoznane)**	studium: grunty orne, łąki, korytarz ekologiczny doliny Kani	P/U – tereny działalności gospodarczej w tym: produkcji, składów i usług (poszerzenie strefy gospodarczej Czachorowo) ograniczenia: płytko zalegające wody podziemne stanowiska lęgowe ptaków napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego i średniego napięcia (wymagany pas techniczny wolny od zabudowy)

* Omawiany teren Czachorowo-Sikorzyn zwany „Strefą gospodarczą Czachorowo” leży w obrębach geodezyjnych Czachorowo i Sikorzyn, lecz funkcjonalnie jest bezpośrednio związany z miastem Gostyniem. Na północ od terenu objętego zmianą studium znajdują się tereny działalności gospodarczej, wyznaczone w studium i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, na których funkcjonują już podmioty gospodarcze, a część obiektów jest w trakcie budowy.

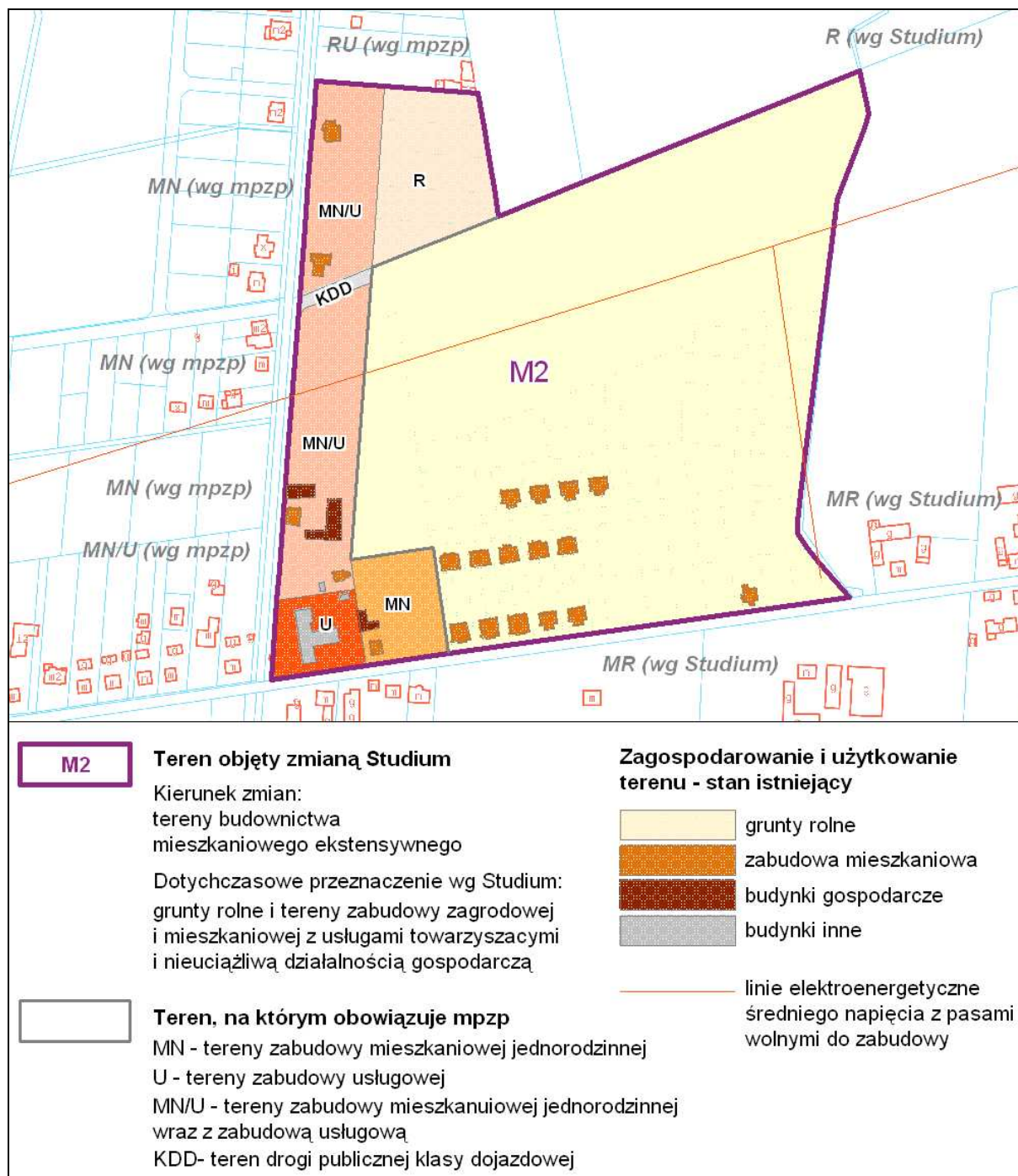
**Zgodnie z obowiązującą koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjętą uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (M.P. z 2012 r., poz. 252), w celu zachowania wartości użytkowych złóż kopalin mających znaczenie strategiczne dla gospodarki państwa, w tym zachowania bezpieczeństwa energetycznego kraju w perspektywie roku 2030 i późniejszych lat, konieczna jest delimitacja obszarów występowania strategicznych złóż kopalin i podjęcie działań w zakresie ich ochrony przed stałą zabudową i inwestycjami liniowymi oraz wprowadzenie ograniczeń, co do sposobu gospodarowania na tych terenach. Do tej pory nie funkcjonuje wykaz złóż o znaczeniu strategicznym dla państwa z określeniem przestrzennego zasięgu ich zalegania oraz określenia możliwych działań na tych terenach. Biorąc powyższe pod uwagę nie ma podstaw prawnych uniemożliwiających dalszy rozwój Strefy gospodarczej Czachorowo.

Na załączonych mapkach oraz w powyższej tabeli scharakteryzowano tereny objęte zmianą studium, opisując stan istniejący zagospodarowania i użytkowania terenu, zagospodarowanie i użytkowanie wg obowiązującego studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planowane zmiany z wskazaniem ograniczeń w zainwestowaniu.

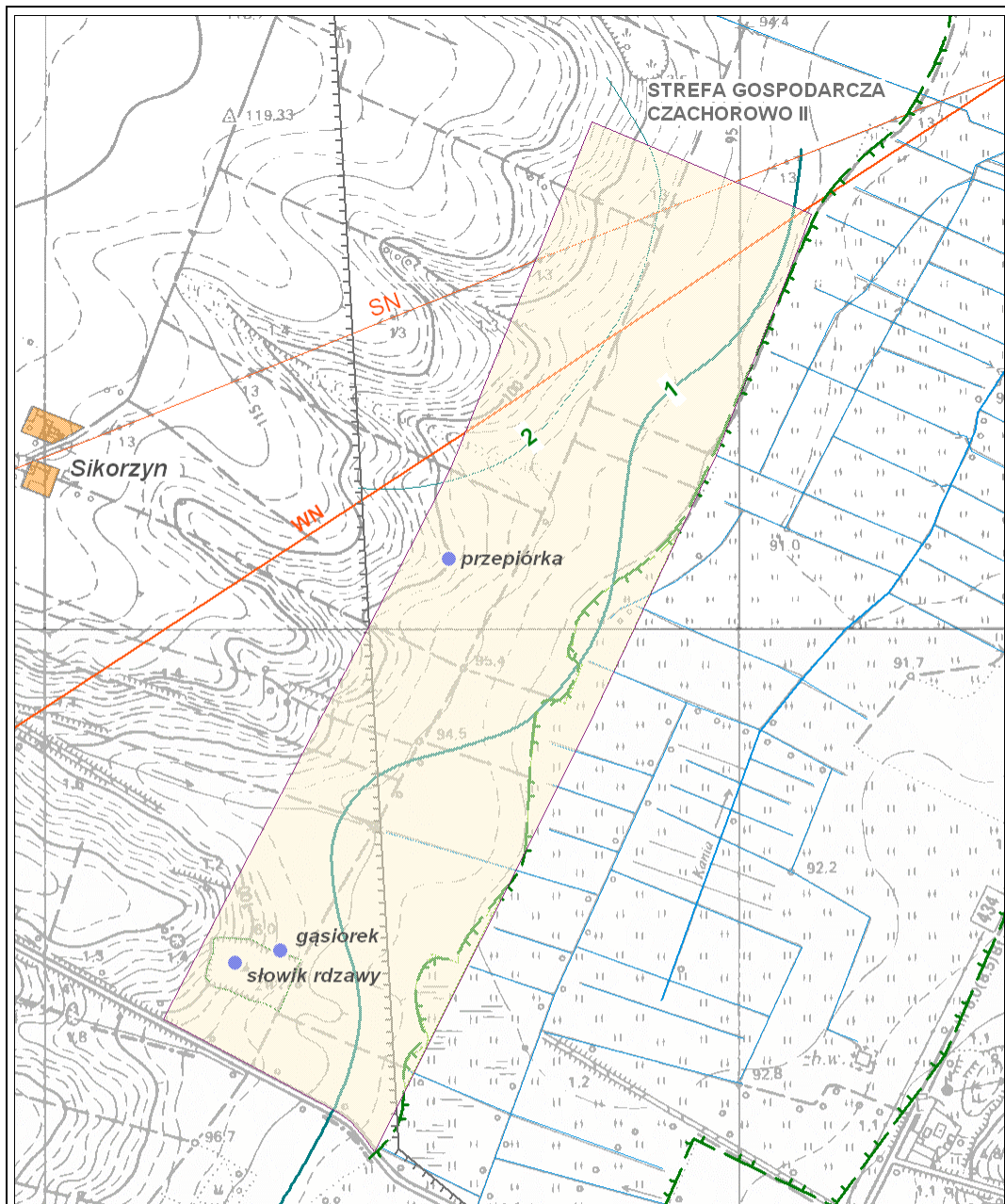
GOSTYŃ

BRZEZIE

CZACHOROWO - SIKORZYN

P/U Teren objęty zmianą Studium Kierunek zmian: tereny działalności gospodarczej w tym: produkcji, składów i usług Dotychczasowe przeznaczenie wg Studium grunty rolne łąki korytarz ekologiczny doliny Kania złóże węgla brunatnego rozpoznane wstępnie	Użytkowanie terenu - stan istniejący grunty rolne kl VI łąki klasy V drzewa i krzewy (samosiejki) Ograniczenia w zagospodarowaniu 2 płytko zalegające wody 1 gruntowe (do 2 m p.p.t.) stanowiska lęgowe ptaków linie elektroenergetyczne średniego i wysokiego napięcia z pasami wolnymi do zabudowy

III. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

W rozdziale tym opisano potencjalne zmiany, które mogą wystąpić wskutek istniejącego oraz realizacji planowanego przeznaczenia terenu oraz wskazano działania mające na celu łagodzenie negatywnych oddziaływań.

1. Powierzchnia ziemi

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo ochrony środowiska, powierzchnia ziemi to naturalne ukształtowanie terenu, gleba, ziemia oraz wody gruntowe tj. wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie nasycenia.

W związku z planowanym zagospodarowaniem terenu zmieni się funkcja pełniona przez powierzchnię ziemi na terenach objętych zmianą studium w Brzeziu i Czachorowie - Sikorzynie. Grunty użytkowane rolniczo zostaną przeznaczone pod zabudowę. Teren w Gostyniu jest terenem zainwestowanym. Tereny: w Gostyniu i Czachorowie - Sikorzynie leżą w strefie zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych.

Ustalenia studium mające na celu ochronę powierzchni ziemi

- Studium zakłada ochronę gleb wyższych klas bonitacyjnych przed zmianą użytkowania, stosując odstępowstwa w uzasadnionych przypadkach. Niewielkie fragmenty gleb klasy IIIa znajdują się na terenie w Brzeziu. Określenie dla tego terenu rozwoju budownictwa mieszkaniowego jest potwierdzeniem ustalonych, w drodze decyzji, warunków zabudowy dla budownictwa jednorodzinne. Ponadto planowane zagospodarowanie nawiązuje do istniejącego i planowanego zagospodarowania terenów sąsiednich, tworząc spójną funkcjonalnie całość. Na terenie planowanym pod działalność gospodarczą w Czachorowie - Sikorzynie występują gleby o niskiej przydatności rolniczej. Planowane zainwestowanie tego terenu jest związane z poszerzeniem strefy gospodarczej.
- Studium zakłada na nowowydzielonych działkach budowlanych w zabudowie ekstensywnej (Brzezie) zachowanie 50% powierzchni biologicznie czynnej, która zwykle jest zagospodarowana jako ogrody przydomowe, gdzie może być wykorzystana urodzajna warstwa glebowa.
- Warstwa glebowa może być również wykorzystana na terenach działalności gospodarczej (Czachorowo – Sikorzyn). W studium wskazuje się na konieczność wprowadzania zieleni izolacyjnej, estetycznej i krajobrazowej na tego typu terenach. Podobne zalecenia zawarto w opracowaniu ekofizjograficznym problemowym dla planowanego rozszerzenia strefy gospodarczej Czachorowo, gdzie mówi się o wprowadzaniu zadrzewień i zakrzewień oddzielających obszar strefy gospodarczej

od doliny Kani. Zieleń stanowić będzie siedlisko różnych gatunków zwierząt, w tym miejsce gniazdowania ptaków.

- Obszary: Gostyń i Czachorowo – Sikorzyn zgodnie z ustaleniami studium planuje się objąć strefą ochrony zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych. Wiąże się to z obowiązkiem prowadzenia badań archeologicznych podczas realizacji inwestycji naruszających strukturę gruntu.

Ubytek pokrywy glebowej w przypadku rozwoju przestrzennego jest procesem naturalnym związanym z tym rozwojem. Jest to proces nieodwracalny o wymiarze lokalnym.

Omawiane obszary, to tereny płaskie niestanowiące cennych form morfologicznych. Ustalenia studium chronią środowisko gruntowo - wodne przed zanieczyszczeniem, a także dziedzictwo archeologiczne. Reasumując, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń studium na powierzchnię ziemi.

2. Krajobraz

Kształtowanie krajobrazu jest ciągłym procesem zachodzącym na danym obszarze. Spośród elementów kształtujących krajobraz należy wymienić naturalne elementy takie jak: ukształtowanie powierzchni, czy szata roślinna. Wśród elementów kulturowych są to: charakter zabudowy, udział zieleni w terenach zabudowanych. Krajobraz jest efektem działania w przestrzeni różnych podmiotów kierujących się swoimi celami i systemami wartości.

Ustalenia studium dotyczące kształtowania krajobrazu

- W zakresie kształtowania zabudowy studium określa charakter zabudowy, wielkości działek na zróżnicowanych funkcjonalnie terenach, charakter dachów, formy budynków i ich gabaryty dostosowane do otoczenia.
- Zakłada się rozwój przestrzenny jednostek osadniczych, w pierwszym rzędzie poprzez wypełnianie istniejących struktur urbanistycznych w granicach administracyjnych miasta i określonych w studium, zasięgach rozwoju przestrzennego wsi.
- Ustala się zachowanie historycznych podziałów nieruchomości, skali, gabarytów i linii zabudowy budynków, przekrojów ulic, korygowanie elementów konfliktowych w sylwecie miasta Gostyń i wsi przez ich likwidację, przebudowę lub przysłanianie zielenią, względnie w inny odpowiedni sposób kształtowanie systemu zieleni. Ustala się również ochronę istniejącego drzewostanu i skupisk zieleni na terenach zurbanizowanych.
- Ochrona krajobrazu polegać będzie również na objęciu szczególną ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed ingerencją elementów obcych w krajobrazie i dominacją obiektów kubaturowych i budowli

inżynierskich, a także na zachowaniu w dobrym stanie technicznym i estetycznym obiektów zabytkowych w szczególności dominant kulturowych i krajobrazowych.

Rozpatrując krajobraz kompleksowo, jako przyrodnicze zależności zachodzące między elementami abiotycznymi, biotycznymi i technicznymi oraz jako wizualne zależności między przyrodniczymi i technicznymi elementami dostrzeganymi na pewnym obszarze należy przyjąć, że elementy antropogeniczne zawsze wchodzi w skład krajobrazu, a umieszczanie ich w przestrzeni wynika z potrzeby korzystania ze środowiska. Skutkiem realizacji ustaleń studium będą trwałe zmiany w krajobrazie głównie w Czachorowie – Sikorzynie (obiekty przemysłowo – usługowe) oraz w Brzeziu (zabudowa mieszkaniowa). Planowane sposoby zagospodarowania nawiązują charakterem do terenów sąsiednich. Zmiany dotyczące terenu w Gostyniu będą w znacznej mierze polegały na uporządkowaniu przestrzeni już zainwestowanej.

Krajobraz można kreować w sposób niezagrażający zasadom ładu przestrzennego budującego harmonijną całość. Sugeruje się, aby sposób zagospodarowania terenu uwzględniał estetykę obiektów, w szczególności postrzeganych z ulic i dróg stanowiących elementy ekspozycji czynnej.

3. Ochrona środowiska wodnego

Ochrona środowiska wodnego powinna polegać na zapewnieniu jak najlepszej jakości, oraz utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, co wiąże się z ochroną wód przed zanieczyszczeniem oraz zapewnieniem jak najlepszych warunków retencyjnych. Planowany sposób zagospodarowania i użytkowania terenu będzie wiązał się ze zmianą warunków retencji, z wytwarzaniem ścieków oraz powstawaniem odpadów.

Działania określone w studium zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku wodnym

- W zakresie gospodarowania odpadami ustala się utrzymanie dotychczasowych rozwiązań zgodnych z Uchwałą Nr XXVI/408/13 Rady Miejskiej w Gostyniu z dnia 29 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Gostyń (tj. Dz. Urz. Woj. Wlkp. dnia 15 września 2015 r., poz. 5269).
- Ustala się odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych poprzez sieć kanalizacji sanitarnej. Do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzane są również ścieki komunalne z zakładu „Terier” funkcjonującego w granicach terenu objętego zmianą studium w Gostyniu. Ścieki technologiczne powstające w tym zakładzie są gromadzone w zbiorniku bezodpływowym zlokalizowanym na terenie zakładu i okresowo wywożone na oczyszczalnię ścieków.
- W zakresie rozwoju systemu kanalizacji deszczowej w studium przewiduje się remonty, modernizację i w razie potrzeby wymianę istniejącej sieci. Dla nowych

terenów rozwojowych intensywnego zagospodarowania na terenie miasta przewiduje się systematyczną realizację nowej sieci kanalizacji deszczowej, w szczególności dotyczy to terenów zabudowy przemysłowej, usługowej i intensywnej zabudowy mieszkaniowej. Dla pozostałych terenów wiejskich, zwłaszcza o rozproszonej zabudowie, nie przewiduje się realizacji sieci kanalizacji deszczowej - należy przyjąć zasadę, że wody deszczowe winny być rozsączone na terenach ich opadu w ramach posesji. Z terenów publicznych wody deszczowe należy odprowadzać do przydrożnych rowów i dalej pobliskich cieków po ewentualnym podczyszczeniu.

- W przypadku terenów objętych zmianą studium wody opadowe i roztopowe z terenu w Gostyniu powinny być odprowadzane do kanalizacji deszczowej z uwagi na intensywną zabudowę i brak możliwości zagospodarowania tych wód w granicach działek. Ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych powinny być również odprowadzane do kanalizacji deszczowej - w tym wypadku, z uwagi na położenie w granicach terenu ochrony pośredniej strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych w Gostyniu, obowiązuje zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi. Ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonych powierzchni szczelnych z terenu w Czachorowie powinny być odprowadzane do kanalizacji deszczowej. Należy jednak rozważyć możliwość zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach działek. Na terenie w Brzeziu, biorąc pod uwagę warunki geologiczne możliwe jest zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz ścieków w postaci wód opadowych i roztopowych (po podczyszczeniu) w granicach działek. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek ma pozytywny wpływ na warunki retencji. Na optymalizację warunków retencyjnych, ma również wpływ zawarte w ustalenia studium wprowadzanie zieleni o charakterze izolacyjnym, krajobrazowym, obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, która zwykle jest zagospodarowywana jako zieleń. Należy dodać, że Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty (Dz.Urz. Woj. Wlkp. z 2014 r., poz. 2129) ustala wymóg ochrony naturalnej zdolności retencyjnej gruntów, zapobiegający jej nieuzasadnionemu ograniczaniu.

Ww. ustalenia studium w dostateczny sposób chronią środowisko wodne przed zanieczyszczeniem.

Zmiana sposobu zagospodarowania terenów, głównie w Brzeziu i Czachorowie – Sikorzynie wpłynie na zmianę rozdysponowania wód opadowych i roztopowych. Opady trafiające na łąd dzielą się na kilka części:

- część paruje od razu lub po pewnym czasie do atmosfery;
- część wchłaniają korzenie roślin, po czym przechodzi woda do liści, skąd paruje do powietrza;
- część infiltruje w grunt.

W przypadku ww. terenów po zmianie sposobu zagospodarowania, sposób obiegu wody ulegnie modyfikacji.

Woda z dachów częściowo wyparuje (ilość uzależniona od temperatury, wiatru), a reszta może być zagospodarowana na terenach działek lub odprowadzona do kanalizacji deszczowej. Za korzystniejszy uznaje się wariant pierwszy.

Woda z powierzchni utwardzonych również częściowo wyparuje, a pozostała część może trafić do kanalizacji deszczowej lub zostanie zagospodarowana na terenie działek, po uprzednim podczyszczeniu. W tym wypadku za korzystniejszy dla retencji uważa się wariant drugi.

Wody opadowe i roztopowe na powierzchni biologicznie czynnej częściowo wyparują, część wchłona korzenie roślin, po czym woda poprzez liście wyparuje, pozostała część zasili wody podziemne.

Zasadniczy wpływ na warunki infiltracyjne będzie miał sposób odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz ścieków w postaci wód opadowych i roztopowych (po podczyszczeniu). Korzystne dla retencji jest zagospodarowanie w granicach działek. Przy takim rozwiązaniu większość wody z opadów (poza częścią wracającą do atmosfery w postaci pary wodnej) zostanie skierowana do ziemi. Biorąc pod uwagę planowany sposób zagospodarowania terenów oraz działania określone w studium, mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem oraz stworzenie optymalnych warunków retencji przy planowanym sposobie zagospodarowania terenu, nie przewiduje się zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCW „Kania” oraz JCWPd 73.

4. Wpływ na jakość powietrza

Tereny objęte zmianą studium różnią się stopniem zainwestowania, charakterem użytkowania, jak również źródłami zanieczyszczeń powietrza.

Na omawianym terenie w Gostyniu na stan czystości powietrza atmosferycznego ma wpływ emisja niska, pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych (charakter sezonowy), przyczyniająca się do wzrostu stężeń w atmosferze: dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych. Drugim źródłem emisji jest emisja ze źródeł mobilnych, z której zanieczyszczenia koncentrują się w korytarzach drogowych głównych ciągów komunikacyjnych. Zanieczyszczenia pochodzące z tych źródeł dotyczą w szczególności najbliższego otoczenia dróg o największym natężeniu ruchu (zwłaszcza na terenach zwartej zabudowy). Zanieczyszczenia emitowane ze źródeł mobilnych pochodzące ze spalania paliw to: tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotu i węglowodory. Na terenie funkcjonuje instalacja odlewania metali żelaznych, której

funkcjonowanie powoduje emisję pyłu zawieszonego PM10 oraz lotnych związków organicznych (LZO).

W rejonie Brzezia na stan czystości powietrza atmosferycznego ma głównie wpływ emisja niska, pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych. Emisja ze źródeł mobilnych ma marginalne znaczenie.

Teren w Czachorowie – Sikorzynie jest obecnie niezainwestowany i leży z dala od uczęszczanych dróg. Po zagospodarowaniu na stan czystości powietrza atmosferycznego może mieć wpływ emisja niska, pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych i technologicznych.

Ustalenia studium zapobiegające niekorzystnym zmianom powietrza atmosferycznego

- Do celów grzewczych i technologicznych przewiduje się stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi lub z odnawialnych źródeł energii oraz wykorzystanie ciepła systemowego, głównie na terenie miasta.
- Wskazuje się na konieczność budowy obejść komunikacyjnych miasta, co pozwoliłoby na zmniejszenie natężenia ruchu, a tym samym zmniejszenie emisji dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych.
- Zakłada się ochronę istniejącej zieleni oraz wprowadzanie nowej w postaci zadrzewień przydrożnych, zieleni izolacyjnej, zieleni urządzonej. Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną (zieleń potencjalna). Zieleń wpływa na stan jakości powietrza głównie poprzez pochłanianie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Pochłania dwutlenek węgla i produkuje tlen, który, jest wytwarzany w zielonych częściach roślin w procesie fotosyntezy z udziałem energii słonecznej i wody.

Biorąc powyższe pod uwagę nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania ze strony planowanego zagospodarowania terenów na stan powietrza atmosferycznego. Dla zakładu „Terier” w pozwoleniu zintegrowanym zostały określone wielkości emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz lotnych związków organicznych (LZO).

5. Klimat

Pokrycie terenu jest czynnikiem decydującym o zróżnicowaniu warunków klimatycznych w skali lokalnej. Inne warunki panują w lasach, inne nad polami i łąkami. Odmienne, warunki występują w obrębie terenów zurbanizowanych.

Na terenach zabudowanych ściany domów, dachy, ciągi komunikacyjne itp., stanowiące powierzchnię absorbującą promieniowanie słoneczne akumulować będą energię cieplną, a nocą będą one emitować pochłonięte ciepło, powodując podwyższenie temperatury minimalnej powietrza w najbliższym otoczeniu.

Na terenach zurbanizowanych zmienia się również wilgotność powietrza. Zawartość pary wodnej w przyziemnej warstwie atmosfery zależy przede wszystkim od wilgotności podłoża – od rodzaju powierzchni parującej. Powierzchnie zabudowane przyczyniają się do zmniejszenia parowania.

Budynki stanowią przeszkodę dla swobodnego przepływu mas powietrza, przyczyniają się do zmniejszenia prędkości wiatru przy powierzchni ziemi i jej wzrostu na wyższych poziomach.

Na klimat lokalny będą miały wpływ następujące elementy:

- układ zabudowy i ciągów komunikacyjnych, warunkujący przewietrzanie w zależności od kierunku wiatru;
- wysokość budynków mająca znaczny wpływ na prędkość wiatrów (wysoka zabudowa tworzy efekt tunelowy);
- odległości pomiędzy budynkami - szeroka przerwa między budynkami sprzyja swobodnemu wnikaniu strumieni powietrza w głąb osiedla;
- zieleń ma wpływ na temperaturę, bilans wilgoci, parametry powietrza.

W wyniku realizacji planowanych zmian studium zwiększy się powierzchnia terenów zabudowanych (Brzezie, Czachorowo – Sikorzyn). Znając lokalne warunki oraz elementy wpływające na klimat, można go w pewnym stopniu modyfikować np. wymuszając określoną najkorzystniejszą wymianę powietrza, poprawiając zmianę własności termicznych i wilgotnościowych powietrza, a także wpływając na skład chemiczny.

Działania określone w studium minimalizujące zmiany lokalnych warunków klimatycznych

- Tworzenie warunków eliminujących potencjalne źródła zanieczyszczeń poprzez stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi lub z odnawialnych źródeł energii oraz wykorzystanie ciepła systemowego, głównie na terenie miasta. Emisje gazów cieplarnianych powstające w wyniku zapotrzebowania na energię stanowią ponad połowę całkowitej ich ilości. Odchodzenie od paliw o wysokim wskaźniku emisji, jest pierwszym krokiem na drodze do prawdziwego i trwałego zrównoważenia rozwoju, dlatego decyzje planistyczne, choć podejmowane w skali lokalnej, mają znaczenie globalne.
- Studium zakłada ochronę zieleni istniejącej oraz wprowadzanie zieleni o charakterze izolacyjnym, krajobrazowym, obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, która zwykle jest zagospodarowywana jako zieleń. Wpływ zieleni na klimat ujawnia się lokalnie w złagodzeniu amplitudy wahań temperatury, w zwyczajach wilgotności względnej powietrza, w kształtowaniu się swoistych stosunków świetlnych, zmianie prędkości wiatru oraz znaczącej poprawie jakości powietrza - oczyszcza powietrze przez absorpcję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych,

wzbogaca powietrze w tlen. Bardzo istotnym zagadnieniem jest wprowadzanie roślin o zróżnicowanej wysokości o ażurowej strukturze, od której zależy skuteczność oczyszczania powietrza z pyłów.

Lokalne warunki klimatyczne nie kształtują się wyłącznie w sztucznie wydzielonej jednostce, jaką są tereny objęte zmianą studium. Wpływ na klimat lokalny ma również otoczenie, które w przypadku omawianego obszaru ma szczególne znaczenie. Zachowuje się ciąg obszarów stanowiących szkielet systemu przyrodniczego gminy, w tym korytarz ekologiczny rzeki Kani pełniący również funkcje korytarza klimatycznego ułatwiającego wymianę mas powietrza. Biorąc pod uwagę rozwiązania przyjęte w studium nie przewiduje się znaczących zmian klimatycznych.

Mając na uwadze zmiany klimatu w skali globalnej Ministerstwo Środowiska opracowało dokument „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020”, do których zaliczono gospodarkę przestrzenną i obszary zurbanizowane uznając, że zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego, które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju. Na terenie objętym zmianą studium nie przewiduje się tego typu zagrożeń, a także planowany sposób zagospodarowania nie będzie generował zagrożeń dla obszarów i sektorów wrażliwych.

6. Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych

Zmiana studium dotyczy trzech terenów. Teren w Gostyniu jest terenem zainwestowanym, o ubogiej szacie roślinnej, teren w Brzeziu to grunty rolne (głównie orne). Teren trzeci Czachorowo – Sikorzyn jest najcenniejszym wśród terenów objętych zmianą, cechuje się jednak przeciętnymi walorami przyrodniczymi. Rozbudowa strefy gospodarczej Czachorowo w kierunku południowym (teren objęty zmianą) spowoduje głównie zmianę położonych na stokach pól uprawnych na obszary zurbanizowane o charakterze przemysłowo – magazynowo – składowym. W efekcie zostaną zlikwidowane trzy stanowiska lęgowe ptaków: słowika rdzawego, gąsiorka, przepiórki. W przypadku stwierdzenia osobników gatunków chronionych przed podjęciem działań polegających na niszczeniu ich gniazd i siedlisk należy zwrócić się z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków chronionych.

Tereny, o których mowa zostaną skolonizowane przez gatunki typowe dla terenów zurbanizowanych. „Należy zwrócić uwagę, że istniejąca strefa gospodarcza jest miejscem gniazdowania 2-3 par dzierłatki – gatunku szybko zmniejszającego liczebność w Polsce, a

związanego w dużej mierze z terenami zurbanizowanymi. Należy przypuszczać, że rozszerzenie strefy gospodarczej spowoduje powstanie dodatkowych siedlisk dla tego gatunku i wzrostu lokalnej liczebności.”¹¹

Działania określone w studium zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku biotycznym

- Planowany sposób zagospodarowania terenu nie ingeruje w obszary cenne pod względem przyrodniczym. Chroni się przed zainwestowaniem dolinę rzeki Kani z fragmentami cenniejszych podmokłych łąk, z gatunkami ptaków występujących na terenach podmokłych lub ekstensywnie występujących łąkach. Dolina Kani pełni rolę korytarza ekologicznego, stanowiącego drogę migracji gatunków.
- Studium przewiduje zachowanie istniejących oraz realizację nowych zadrzewień. Wśród wskazań odnoszących się do ochrony środowiska przyrodniczego zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym problemowym dotyczącym rozszerzenia strefy gospodarczej Czachorowo, wskazuje się na celowość lokalizacji pasa zadrzewień i zakrzewień na granicy strefy gospodarczej i doliny Kani. Zieleń stanowić będzie siedlisko różnych gatunków zwierząt, w tym miejsce gniazdowania ptaków.
- Na nowowydzielonych działkach budowlanych w zabudowie ekstensywnej (Brzezie) ustala się minimalną powierzchnie biologicznie czynną - 50% powierzchni działki, która zwykle jest zagospodarowana jako ogrody przydomowe, które stanowią siedliska dla gatunków bytujących w pobliżu i na terenie siedzib ludzkich.

Biorąc pod uwagę ww. ustalenia studium można prognozować, że planowane zmiany w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu nie będą miały znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych. Tereny objęte zmianami leżą poza obszarami chronionymi, a lokalne powiązania przyrodnicze są chronione przed zmianą zainwestowania.

7. Ochrona przed hałasem

Zmiana studium dotyczy trzech terenów o różnym przeznaczeniu oraz odmiennych uwarunkowaniach.

Teren w Gostyniu (C), to teren wielofunkcyjnego centrum miasta (tereny mieszkaniowe, usługi podstawowe i ponadpodstawowe, tereny działalności gospodarczej). Jest on w całości objęty ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a jego część - tereny mieszkaniowo - usługowe, zlokalizowane bezpośrednio przy pl. Karola Marcinkowskiego, wymagające ochrony akustycznej, są narażone na ponadnormatywny hałas komunikacyjny. Pozostałe tereny: P/U i U, ochrony akustycznej nie wymagają.

¹¹ Bogdanowska A., Jaros R., Wylegała P. „Opracowanie ekofizjograficzne problemowe dla planowanego rozszerzenia strefy gospodarczej Czachorowo (gm. Gostyń). PTOB „Salamandra” – Poznań 2014.

Teren w Brzeziu (M), to teren budownictwa mieszkaniowego ekstensywnego, zdefiniowanego jako zespoły zabudowy, w której dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z dopuszczeniem lokalizacji usług towarzyszących (na potrzeby tych zespołów), terenami zieleni i rekreacji. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wymagają ochrony akustycznej. Część omawianego terenu jest objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczone w planie tereny MN i MN/U wymagają ochrony akustycznej. Na terenie objętym zmianą studium, ani też w jego sąsiedztwie nie występują znaczące źródła hałasu.

Czachorowo – Sikorzyn (P/U), to tereny działalności gospodarczej w tym: produkcji, składów i usług (poszerzenie strefy gospodarczej Czachorowo), niewymagające ochrony akustycznej. W ich otoczeniu nie ma terenów, które tej ochrony wymagają. Najbliższa zabudowa zagrodowa znajduje się w odległości ca 0,5 km.

Rozwiązania przyjęte w studium w zakresie klimatu akustycznego

- Ze względu na niekorzystny układ komunikacyjny dotyczący między innymi krzyżujących się w centrum miasta Gostynia dróg: wojewódzkiej nr 434 i krajowej nr 12 w studium proponuje się realizację obwodnicy miasta Gostynia, która znacznie obniży hałas powodowany ruchem drogowym na terenie miasta. Rozwiązanie preferowane, to obwodnica miasta realizowana w układzie okalającym miasto od strony północnej, zachodniej, południowej i wschodniej jako droga klasy GP (główna ruchu przyspieszonego).
- Studium zakłada wybudowanie sieci ścieżek rowerowych, a za priorytetowe uznano połączenia komunikacyjne miasta z większymi wsiami oraz terenami cennymi przyrodniczo. Budowa ścieżek rowerowych umożliwi mieszkańcom zmianę środka transportu na ekologiczny (rower).
- Na terenach wiejskich podejmowana działalność gospodarcza powinna powstawać z zachowaniem pełnego bezpieczeństwa dla środowiska i niekolizyjności w stosunku do funkcji mieszkaniowej.
- Poza wyznaczonymi terenami działalności gospodarczej należy ograniczyć prowadzenie działalności o charakterze przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Wśród terenów objętych zmianą studium, problematycznym jest miasto Gostyń. Zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w mieście staje się poważnym problemem zarówno dla władz gminy jak i zarządców głównych dróg. Rozwiązaniem, które może mieć wpływ na poprawę klimatu akustycznego jest budowa obwodnicy. Budowa obwodnicy Gostynia w ciągu drogi krajowej nr 12 wpisana została do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Wielkopolskiego w drodze Uchwały Nr 231 Rady Ministrów (M.P. z 2014, poz. 1068). Realizacja inwestycji jest jednak uzależniona od umieszczenia jej w Programie budowy

Dróg Krajowych na lata 2014 – 2023. Dla DK 12 inwestor (GDDKiA) posiada decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną przez Burmistrza Gostynia w dniu 10.12.2013 r., nr RI.6220.17. 2011.

W kontekście tworzenia sprawnego układu komunikacyjnego konieczne jest współdziałanie dwóch partnerów – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Z ramienia Województwa Wielkopolskiego podjęto działania wstępne związane z budową obwodnicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 434.

Mieszkańcy posesji zlokalizowanych przy pl. Karola Marcinkowskiego (w granicach terenu objętego zmianą) są narażeni na hałas komunikacyjny. Do czasu wybudowania obwodnic pozostają rozwiązania techniczne i organizacyjne takie jak między innymi: ograniczenie prędkości ruchu pojazdów, wymiana nawierzchni, a ostatecznie rozwiązania indywidualne prowadzące do poprawy komfortu akustycznego nie na terenie, lecz w pomieszczeniach, polegające na wymianie okien, poprawie izolacyjności akustycznej ścian zewnętrznych.

Dla zakładu „Terier” funkcjonującego w obrębie terenu objętego zmianą studium w Gostyniu, w pozwoleniu zintegrowanym określona została wielkość emisji hałasu do środowiska wyznaczona dopuszczalnymi poziomami hałasu, w odniesieniu do terenów mieszkaniowo – usługowych, w wysokości: 55 /45 dB (dzień/noc).

8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Napowietrzne linie elektroenergetyczne są zlokalizowane na terenie objętym zmianą studium w Brzeziu linie średniego napięcia i w Czachorowie – Sikorzynie: linia średniego napięcia i wysokiego napięcia –110 kV.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). W rozporządzeniu określono:

- dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla terenów: przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności;
- zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne, charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, do których odnoszą się poziomy pól elektromagnetycznych;
- określono metody wyznaczania oraz sprawdzania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Źródłami pola elektromagnetycznego powodującego przekroczenie wartości dopuszczalnych mogą być linie elektroenergetyczne, jeśli ich napięcie znamionowe jest równe bądź wyższe niż 110 kV. Są one zaliczane do instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne o częstotliwości 50 Hz. W ich otoczeniu występują pola elektryczne i magnetyczne, które należy rozpatrywać oddzielnie. Składowa magnetyczna pola elektromagnetycznego linii elektroenergetycznej jest wprost proporcjonalna do natężenia

prądu i odwrotnie proporcjonalna do odległości przewodów linii. Jej wartość przy powierzchni ziemi jest niewielka i z tego względu wpływ jej jest pomijalny. Składowa elektryczna natomiast może wywierać szkodliwy wpływ na rośliny, zwierzęta i ludzi. Natężenie pola elektrycznego w otoczeniu linii elektroenergetycznych zależy od napięcia, wysokości zawieszenia przewodów, wzajemnej odległości pomiędzy zawieszonymi przewodami i ich przekrojów oraz rozpiętości pręseł. Wielkość maksymalnego natężenia pola elektrycznego pod linią elektroenergetyczną przy napięciu 110 kV wynosi 2,0 – 3,5 kV/m.

Dopuszczalne poziomy pól elektroenergetycznych w środowisku zróżnicowano dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Wartość dopuszczalna dla miejsc dostępnych dla ludności wynosi 10 kV/m, natomiast dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową - 1 kV/m.

Linia 110 kV przebiega przez teren działalności gospodarczej, gdzie nie planuje się zabudowy mieszkaniowej.

9. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne definiowane jako wszelkie występujące na ziemi naturalne dobra możliwe do wykorzystania przez człowieka, zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Żadne z występujących dóbr nie będzie wykorzystywane w sposób powodujący zakłócenie równowagi w środowisku, a więc realizacja postanowień studium nie będzie miała znaczącego oddziaływania na zasoby naturalne.

10. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Teren objęty zmianą studium w Gostyniu leży w granicach strefy A – ścisłej ochrony konserwatorskiej. W części przemysłowo – usługowej oznaczonej symbolem P/U wymaga rehabilitacji.

W studium ustala się zachowanie historycznych podziałów nieruchomości, skali, gabarytów i linii zabudowy budynków, przekrojów ulic, korygowanie elementów konfliktowych przez ich likwidację, przebudowę lub przysłanianie zielenią, względnie w inny odpowiedni sposób kształtowanie systemu zieleni. Ustala się również ochronę istniejącego drzewostanu i skupisk zieleni na terenach zurbanizowanych. Wszelkie działania inwestycyjne, zmiany gabarytów, budowa nowych obiektów, rozbudowa istniejących budynków i inne przedsięwzięcia wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Obszary: Gostyń i Czachorowo – Sikorzyn zgodnie z ustaleniami studium planuje się objąć strefą ochrony zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych. Wiąże się to z obowiązkiem prowadzenia badań archeologicznych podczas realizacji inwestycji naruszających strukturę gruntu.

Z definicji dobrami materialnymi jest wszystko, co dana jednostka ludzka może gromadzić wokół siebie tworząc własne środowisko materialne. Na omawianym terenie dobrem materialnym są: grunty oraz obiekty budowlane. Do projektu zmiany studium osoby fizyczne i

prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi - jeśli ustalenia naruszałoby prawo własności ustalenia te można skorygować.

Biorąc powyższe stwierdza się, że ustalenia studium w dostateczny sposób zapewniają ochronę zabytków oraz dóbr materialnych.

11. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi

Wpływ realizacji postanowień studium na zdrowie i życie ludzi jest wypadkową stanu poszczególnych komponentów środowiska, które zostały omówione w poprzednich rozdziałach.

Ustalenia studium mające wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi

- Studium zawiera ustalenia dotyczące rozwiązania gospodarki wodno - ściekowej w sposób zapewniający ochronę jakości tych wód, a także optymalnych warunków retencji przy planowanym sposobie zagospodarowania terenów.
- Do celów grzewczych i technologicznych przewiduje się stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi lub z odnawialnych źródeł energii oraz wykorzystanie ciepła systemowego, głównie na terenie miasta, co będzie miało pozytywny wpływ na stan powietrza, a także na lokalne warunki klimatyczne.
- Zakłada się ochronę istniejącej zieleni oraz wprowadzanie nowej w postaci zadrzewień przydrożnych, zieleni izolacyjnej, zieleni urządzonej. Ustala się minimalną powierzchnię biologicznie czynną (zieleń potencjalna). Zieleń wpływa pozytywnie na stan powietrza, klimat, tłumi hałas, wpływa pozytywnie na krajobraz.
- Spośród rozwiązań mających istotne znaczenie dla mieszkańców miasta jest planowana budowa obwodnicy. Pozwoli to na częściowe wyprowadzenie ruchu z centrum miasta, a tym samym obniżenie poziomu hałasu. Zmiana organizacji ruchu będzie miała również wpływ na poprawę stanu czystości powietrza atmosferycznego.

Biorąc pod uwagę ww. ustalenia nie przewiduje się niekorzystnego wpływu na zdrowie i życie ludzi. Problemem jest odległy termin budowy obwodnicy. Jeden z terenów objętych zmianą leży przy drodze wojewódzkiej nr 434. Mieszkańcy posesji przy pl. Karola Marcinkowskiego są narażeni na hałas komunikacyjny. W tym wypadku pozostają rozwiązania techniczne i organizacyjne takie jak między innymi: ograniczenie prędkości ruchu pojazdów, wymiana nawierzchni, a także indywidualne prowadzące do poprawy komfortu akustycznego nie na terenie, lecz w pomieszczeniach, polegające na wymianie okien, poprawie izolacyjności akustycznej ścian zewnętrznych.

Na terenie objętym zmianą w Gostyniu funkcjonuje zakład „Teriel” Sp. z o.o. Eksploatowana instalacja jest źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz źródłem emisji hałasu. Do powietrza emitowany jest pył, w tym głównie pył zawieszony PM10 oraz lotne związki organiczne (LZO). Zakład posiada pozwolenie zintegrowane, w którym określono warunki wprowadzania do środowiska substancji i energii. Zastosowane rozwiązania

techniczne i technologiczne gwarantują stosunkowo wysoki poziom ochrony środowiska jako całości. Zakład prowadzi monitoring emisji do powietrza, monitoring hałasu oraz monitoring wytwarzanych odpadów. Wyniki pomiarów emisji do środowiska nie wykazały naruszenia dopuszczalnych wielkości określonych w decyzji. Pomiary hałasu wykonane w trzech punktach – na styku z terenami wymagającymi ochrony akustycznej nie wykazały naruszenia dopuszczalnych standardów.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ponieważ z poprzednich rozdziałów wynika, że planowane zmiany nie będą miały znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska oraz na zdrowie i życie ludzi, mając również na uwadze położenie geograficzne omawianego terenu, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

13. Alternatywne rozwiązania

Niniejsza prognoza nie przewiduje dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań, ponieważ:

- Ustalenia studium zapewniają ochronę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, nie ingerując w obszary przyrodniczo cenne, a także nie powodując zakłócenia funkcjonowania powiązań przyrodniczych.
- Planowany sposób zagospodarowania i użytkowania stanowi szansę dla rozwoju społeczno - gospodarczego gminy.

Planowane zmiany nie są sprzeczne z zasadą rozwoju zrównoważonego definiowanego jako rozwój społeczno - gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

14. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2013, poz. 1235) wymienia projekty dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wśród wielu wymienionych dokumentów znajduje się studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Wśród elementów, które prognoza powinna zawierać wymienia się również propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Planowany sposób zagospodarowania i użytkowania terenów, głównie w Czachorowie – Sikorzynie i w Brzeziu, może wiązać się między innymi z zwiększoną ilością wytwarzanych ścieków, odpadów, większym poborem wody, zmianą warunków retencji, z emisją zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Skala tych zmian szczególnie w Czachorowie – Sikorzynie, na etapie studium nie jest znana, ponieważ nie jest znany charakter działalności podejmowanej na tym terenie. Zgodnie z Art. 52 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, informacje zawarte w prognozie powinny być dostosowane do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. O ewentualnym monitoringu dotyczącym zwłaszcza terenu Czachorowo – Sikorzyn można mówić na etapie planowania konkretnych inwestycji.

Elementy poddane analizie w przypadku omawianego dokumentu ograniczono, do tych elementów ustaleń, których kontrola jest możliwa za pomocą narzędzi pozostających w kompetencji władz samorządowych.

Ważnym problem jest zły stan wód powierzchniowych, w związku z czym istotnym elementem kontroli powinna być ocena zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu, a w szczególności, podłączenie posesji do sieci kanalizacyjnej. Tereny zmian leżą w granicach JCW "Kania", a punkt pomiarowy znajduje się w Gostyniu lecz wyniki pomiarów świadczą o stanie całej JCW i nie mają odniesienia do konkretnych terenów. Zgodnie z ustawą Prawo Wodne ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami polega na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do tych wód, zatem wyposażenie terenu w infrastrukturę techniczną (rozwiązanie gospodarki ściekowej) w prosty sposób przekłada się na ochronę wód.

Dla terenu zmian w Gostyniu ważnym zagadnieniem jest zagrożenie hałasem komunikacyjnym. W tym wypadku podstawowym źródłem informacji o ruchu drogowym są Generalne Pomiary Ruchu, które odbywają się co 5 lat. Porównując dane z kolejnych okresów można ocenić tendencje zmian i podejmować stosowne działania planistyczne.

STRESZCZENIE

Rada Miejska w Gostyniu w dniu 29 stycznia 2015 r. podjęła uchwałę Nr IV/27/15 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gostyń.

W prognozie przeanalizowano poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego tj.: rzeźbę terenu, geologię gleby środowisko wodne, środowisko biotyczne i położenie na tle przyrodniczych obszarów chronionych, klimat, powietrze.

Zmiany dotyczą trzech terenów leżących w mieście Gostyń, Brzeziu i Czachorowie - Sikorzynie.

Teren w Gostyniu obecnie stanowiący tereny działalności gospodarczej, w tym produkcji, składów i usług oraz tereny mieszkaniowo – usługowe w studium zmienia się na teren wielofunkcyjnego centrum miasta. Uchwałę podjęto w związku z planami zmiany funkcji nieruchomości położonej przy ul. Fabrycznej. Teren leży granicach terenu ochrony pośredniej strefy ochronnej ujęcia wody w Gostyniu.

Zmiana w Brzeziu polega na wyznaczeniu obszaru budownictwa mieszkaniowego ekstensywnego, na terenach o funkcji rolniczej i jest konsekwencją ustalonych w drodze decyzji, warunków zabudowy dla budynków jednorodzinnych. Teren jest częściowo zainwestowany (tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej i usługowej).

Na terenie objętym zmianą w Czachorowie - Sikorzynie planuje się rozwój tzw. Strefy Gospodarczej Czachorowo, wyznaczając na gruntach rolnych o tereny działalności gospodarczej, w tym: produkcji, składów i usług.

Tereny objęte zmianą studium leżą na obszarze jednolitej części wód powierzchniowych - JCW „Kania”. Wg „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” JCW „Kania” jest zaliczana do wód naturalnych. Jej stan oceniono jako zły. Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód. JCW „Kania” jest zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu, w związku z czym będzie miało miejsce zastosowanie odstępstwa czasowego. W uzasadnieniu odstępstw wskazuje się na niekorzystne użytkowanie zlewni; ponad 85 % powierzchni zajmują tereny rolne. Ponadto planowana jest budowa zbiornika wodnego „Gostyń”.

Na terenach objętych zmianą studium w Gostyniu i Brzeziu pierwszy poziom wód podziemnych zalega poniżej 2 m p.p.t. W Czachorowie warunki gruntowo - wodne są zróżnicowane. W części dolinnej wody zalegają na głębokości do 1 m p.p.t. W części środkowej - od 1-2 m p.p.t. i tylko na niewielkim fragmencie, w części północno - zachodniej wody zalegają poniżej 2 m p.p.t.

Wszystkie omawiane tereny leżą w granicach Zbiornika międzymorenowego rzeki Kani (GZWP 308), który wymaga ochrony. Ponadto obszar w Gostyniu leży w granicach terenu ochrony pośredniej strefy ochronnej komunalnego ujęcia wody.

Monitoring wód podziemnych prowadzony jest dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Tereny zmian leżą w granicach JCWPd nr 73. Wg „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan ilościowy JCWPd nr 73 został oceniony jako dobry, natomiast stan chemiczny jako zły, a JCWPd została określona jako zagrożona nieosiągnięciem dobrego stanu. Przewidziano odstępstwa czasowe zakładające osiągnięcie dobrego stanu do 2021 r.

Najcenniejszym pod względem przyrodniczym jest obszar w Czachorowie - Sikorzynie. Jest on miejscem gniazdowania słowika rdzawego, gąsiorka i przepiórki. Są one objęte ścisłą ochroną gatunkową. Teren w Brzeziu, to w przeważającej części grunty rolne, na których szatę roślinną stanowią sezonowe uprawy polowe oraz zieleń towarzysząca istniejącej zabudowie. Teren w Gostyniu, to teren zainwestowany. Szatę roślinną stanowi zieleń towarzysząca zabudowie. Na terenach w Brzeziu i w Gostyniu nie występują gatunki zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową.

Omawiane tereny leżą poza przyrodniczymi obszarami chronionymi, a teren w Czachorowie – Sikorzynie graniczy z regionalnym korytarzem ekologicznym doliny Kani.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opracował ocenę roczną jakości powietrza w województwie wielkopolskim dotyczącą roku 2015. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, za wyjątkiem pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których strefę zaliczono do klasy C. Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, lecz nie oznacza to, że występują na całym obszarze strefy. Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotował dla strefy wielkopolskiej Program Ochrony Powietrza w zakresie benzo(a)pirenu i pyłu PM10.

Powyższa analiza wskazuje na niekorzystne zmiany niektórych komponentów środowiska. Dotyczy to przede wszystkim stanu wód, zanieczyszczenia powietrza (pył PM10 i benzo(a)piren) oraz zagrożenie hałasem komunikacyjnym (teren w Gostyniu),

W dalszej części Prognozy zidentyfikowano istniejące ograniczenia oraz problemy ochrony środowiska, które mają znaczenie dla planowanych zmian. Zaliczono do nich: hałas komunikacyjny (Gostyń), zły stan wód, zanieczyszczenia powietrza (pył PM10 i benzo(a)piren)

Projekt zmiany studium w swych ustaleniach określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, a także wprowadza rozwiązania mające na celu niepogarszanie jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi zakłada się ochronę gleb wyższych klas bonitacyjnych przed zmianą użytkowania (tylko w Brzeziu występują fragmenty gleb klasy IIIa), określa się minimalną powierzchnię biologicznie czynną, tworząc tym samym warunki

dla powstawania zieleni, gdzie może być wykorzystana usunięta podczas prac budowlanych gleba. Obszary: Gostyń i Czachorowo – Sikorzyn planuje się objąć strefą ochrony zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych. Ustalenia studium tworzą zarówno warunki dla wykorzystania urodzajnej warstwy glebowej, jak i zobowiązują do ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego.

Skutkiem zmian będą trwałe zmiany w krajobrazie głównie na terenie Brzezia oraz Czachorowa - Sikorzyna. Planowane sposoby zagospodarowania nawiązują charakterem do terenów sąsiednich. Zmiany dotyczące terenu w Gostyniu będą w znacznej mierze polegały na uporządkowaniu przestrzeni już zainwestowanej.

Ochrona środowiska wodnego będzie polegała na gospodarowaniu odpadami zgodnym z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, uregulowaniu gospodarki ściekowej z umożliwieniem odprowadzania wód opadowych i roztopowych w granicach działek, z uwagi na korzystniejsze warunki retencyjne.

Ochrona powietrza wg ustaleń zmiany studium będzie polegała na stosowaniu paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi lub z odnawialnych źródeł energii oraz wykorzystanie ciepła systemowego, głównie na terenie miasta. Zakłada się ochronę istniejącej zieleni oraz wprowadzanie nowej. Zieleń wpływa na stan jakości powietrza głównie poprzez pochłanianie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Wskazuje się na konieczność budowy obejść komunikacyjnych miasta, co pozwoliłoby na zmniejszenie natężenia ruchu, a tym samym zmniejszenie emisji dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych. Pokrycie terenu oraz stan powietrza atmosferycznego mają wpływ na warunki klimatyczne. Ustalenia studium minimalizujące zmianę lokalnych warunków klimatycznych to: tworzenie warunków eliminujących potencjalne źródła zanieczyszczeń, ochrona zieleni oraz tworzenie warunków do powstawania zieleni (powierzchnia biologicznie czynna), zachowanie korytarza ekologicznego doliny Kani.

Omawiane tereny leży poza obszarami objętymi ochroną a lokalne powiązania przyrodnicze są chronione przed zmianą zainwestowania.

Istotnym problemem na terenie miasta Gostynia jest hałas komunikacyjny, na który narażeni są mieszkańcy posesji zlokalizowanych przy pl. Karola Marcinkowskiego (w granicach terenu objętego zmianą). Rozwiązanie preferowane, to obwodnica miasta realizowana w układzie okalającym miasto od strony północnej, zachodniej, południowej i wschodniej. Do czasu powstania obwodnicy pozostają rozwiązania techniczne i organizacyjne takie jak między innymi: ograniczenie prędkości ruchu pojazdów, wymiana nawierzchni, a ostatecznie rozwiązania indywidualne prowadzące do poprawy komfortu akustycznego nie na terenie, lecz w pomieszczeniach, polegające na wymianie okien, poprawie izolacyjności akustycznej ścian zewnętrznych.

Źródłami pola elektromagnetycznego powodującego przekroczenie wartości dopuszczalnych może być linia elektroenergetyczna o napięciu znamionowym 110 kV.

Przebiega ona przez teren działalności gospodarczej, gdzie nie planuje się zabudowy mieszkaniowej.

Żadne z występujących dóbr naturalnych nie będzie wykorzystywane w sposób powodujący zakłócenie równowagi w środowisku.

Teren objęty zmianą studium w Gostyniu leży w granicach strefy A – ścisłej ochrony konserwatorskiej. W części przemysłowo – usługowej oznaczonej symbolem P/U wymaga rehabilitacji. Studium zawiera ustalenia chroniące zabytkowy układ urbanistyczny, a także planuje objąć strefą ochrony zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych tereny: Gostyń i Czachorowo – Sikorzyn. Realizacja postanowień studium nie naruszy dóbr materialnych mieszkańców.

Na podstawie oceny wpływu realizacji ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska, nie przewiduje się również negatywnego wpływu na życie i zdrowie ludzi. Istniejące zagrożenia (hałas) nie wynikają z planowanych zmian.

Ponieważ z poprzednich rozdziałów wynika, że planowany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska oraz na zdrowie i życie ludzi, mając również na uwadze położenie geograficzne omawianego terenu, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Niniejsza prognoza nie przewiduje dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań, ponieważ planowane zmiany nie są sprzeczne z zasadą rozwoju zrównoważonego definiowanego jako rozwój społeczno - gospodarczy, prowadzący do zaspokojenia potrzeb ludzkich z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych.

Z uwagi na zły stan wód elementem kontroli powinna być ocena zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu, a w szczególności, podłączenie posesji do sieci kanalizacyjnej. Mieszkańcu posesji przy pl. K. Marcinkowskiego są narażeni na hałas komunikacyjny. W tym wypadku podstawowym źródłem informacji o ruchu drogowym są Generalne Pomiary Ruchu, które odbywają się co 5 lat. Porównując dane z kolejnych okresów można ocenić tendencje zmian i podejmować stosowne działania planistyczne.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- Behnke M., Kistowski M., Tyszecki A. System ocen oddziaływania na środowisko w granicach obszarów europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 w wybranych krajach Unii Europejskiej oraz w Polsce. Gdańsk 2004 r.
- Bogdanowska A., Jaros R., Wylegała P. „Opracowanie ekofizjograficzne problemowe dla planowanego rozszerzenia strefy gospodarczej Czachorowo (gm. Gostyń). PTOPI „Salamandra” – Poznań 2014.
- Koncepcja Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska. IUCN. Warszawa 1995.
- Mapa hydrograficzna 1:50000; Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne w Poznaniu.
- Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony. A.S. Kleczkowski. AGH Kraków 1990.
- Mapa topograficzna gminy Gostyń w skali 1 : 10000.
- Obszary ważne dla ptaków w okresie gniazdowania oraz migracji na terenie województwa wielkopolskiego. Przemysław Wylegała, Stanisław Kuźniak, Paweł T. Dolata. Poznań 2008 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe – Miasto i Gmina Gostyń. Integra Sp. z o.o. Poznań 2006 r.
- Pawlaczyk P., Kepel A., Jaros R., Dzieciotowski R., Wylegała P., Szubert A., Sidło O. P. Propozycja optymalnej sieci obszarów Natura 2000 w Polsce – „Shadow List” (2004, 2010).
- Pazdro Z. Hydrogeologia ogólna. Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1983.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. WBPP, Poznań 2010.
- Poradnik *Gospodarka przestrzenna gmin*. Kraków 1996.
- Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny (praca zbiorowa). Warszawa 2004.
- Prognozowanie skutków przyrodniczych planów zagospodarowania przestrzennego – poradnik metodyczny. IGPIK. Kraków 1998.
- Pyłka-Gutowska E. Ekologia z ochroną środowiska. Warszawa 2004 r.
- Raporty o stanie środowiska w Województwie Wielkopolskim. Biblioteka Monitoringu Środowiska – Poznań.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1032).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 1800).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012 r., poz. 914).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1482).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012, poz. 1031).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2014 r., poz. 1348).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r., poz. 1408).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. Nr 165 poz. 1359).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71)
- Sidło P.O., Błaszczowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004. Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP: Warszawa 2004 r.
- Sołowiej Daniela. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań 1992.
- Szponar A. Fizjografia urbanistyczna. PWN, Warszawa 2003.

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 250).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2015 poz. 1651).
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2015, poz. 469).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. z 2014 r., poz. 1446).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1987.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 672).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 778).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. z 2015 r., poz. 909, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2015, poz. 139).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze. (tj. Dz. U. 2016 poz. 1131).

ZAŁĄCZNIKI

1. Oświadczenie o spełnieniu wymagań upoważniających do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko.
2. Wyjaśnienie do uwag zawartych w opinii RDOŚ w Poznaniu z dnia 26 stycznia 2017 r. znak: WOO-III.410.17.2017.PW.1.

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w Art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, upoważniające mnie do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko.

Informuję, że w 1974 r. ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi w zakresie geografii, na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a prognozy oddziaływania na środowisko wykonuję od 2001 r.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Maria Dobroń

Ww. oświadczenie stanowi załącznik do Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gostyń - zmiany: Brzeziny, Czachorowo-Sikorzyn, Gostyń (Uchwała Rady Miejskiej w Gostyniu z dnia 29 stycznia 2015 r. Nr IV/27/15).

Wyjaśnienie do uwag zawartych w opinii RDOŚ w Poznaniu z dnia 26 stycznia 2017 r. znak: WOO-III.410.17.2017.PW.1 do Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gostyń

Ad.2

Uwaga dotyczy analizy zasadności lokalizowania funkcji związanych z działalnością gospodarczą na terenie miejscowości Czachorowo - Sikorzyn w świetle wymienionych uwarunkowań zawartych w studium

Złoże węgla brunatnego

W prognozie na str. 11 jest zawarta informacja: „Wg CBDG (PIG – PIB) w części zachodniej gminy znajduje się złożo węgla brunatnego objętego własnością górnictw. Jest to złożo rozpoznane wstępnie. Obejmuje fragment południowo - zachodni terenu Czachorowo – Sikorzyn”.

Zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady ustalania warunków ochrony zasobów środowiska określa ustawa Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z cytowaną ustawą „kopalina” jest elementem środowiska, co wynika z definicji „środowiska” zamieszczonej w ww. ustawie.

Na str. 27 jako objaśnienie do treści tabeli dopisano: „Zgodnie z obowiązującą Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjętą uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (M.P. z 2012 r., poz. 252), w celu zachowania wartości użytkowych złóż kopalin mających znaczenie strategiczne dla gospodarki państwa, w tym zachowania bezpieczeństwa energetycznego kraju w perspektywie roku 2030 i późniejszych lat, konieczna jest delimitacja obszarów występowania strategicznych złóż kopalin i podjęcie działań w zakresie ich ochrony przed stałą zabudową i inwestycjami liniowymi oraz wprowadzenie ograniczeń, co do sposobu gospodarowania na tych terenach. Do tej pory nie funkcjonuje wykaz złóż o znaczeniu strategicznym dla państwa z określeniem przestrzennego zasięgu ich zalegania oraz określenia możliwych działań na tych terenach.

Biorąc powyższe pod uwagę nie ma podstaw prawnych uniemożliwiających dalszy rozwój Strefy gospodarczej Czachorowo.”

Zapis w studium „teren w Czachorowie i Sikorzynie nie należy do jednostki osadniczej i nie jest obszarem o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej. Nie posiada obowiązującego mpzp. Wymagana jest budowa systemu wodociągowego oraz kanalizacyjnego”

Na str. 26 jako objaśnienie do treści tabeli dopisano: „Omawiany teren zwany „Strefą gospodarczą Czachorowo” leży w obrębach geodezyjnych Czachorowo i Sikorzyn, lecz funkcjonalnie jest bezpośrednio związany z miastem Gostyniem. Na północ od terenu objętego zmianą studium znajdują się tereny działalności gospodarczej, wyznaczone w studium i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, na których funkcjonują już przedmioty gospodarcze, a część obiektów jest w trakcie budowy”.

Stwierdzenie, że wymagana jest budowa systemu wodociągowego oraz kanalizacyjnego nie jest sprzeczna z planowanym zagospodarowaniem terenu.

Regionalny korytarz ekologiczny doliny rzeki Kani, gatunki ptaków objętych ochroną

W projekcie zmiany studium napisano, że uwzględniono uwarunkowania o znaczeniu ponadlokalnym, w tym regionalny korytarz ekologiczny doliny rzeki Kani.

W prognozie na załączniku graficznym pokazano w jak niewielkim stopniu fragment korytarza znalazł się w granicach terenu objętego zmianą studium. Pokazano również miejsca gniazdowania ptaków podlegające ścisłej ochronie (przepiórka, gąsiorek, słowik rdzawy).

W rozdziale 6 „Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych” wskazano działania zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku biotycznym. Zwrócono również uwagę na fakt, że tereny zurbanizowane tworzą warunki dla bytowania innych również cennych gatunków. Tekstu prognozy nie zmieniano w tym zakresie.

Płytko zalegające wody podziemne, brak izolacji od powierzchni terenu, położenie w granicach zbiornika międzymorenowego rzeki Kani GZWP nr 308

Wody podziemne zostały scharakteryzowane w rozdziale 2.2. „Wody podziemne”. W rozdziale 3. „Ochrona środowiska wodnego” opisano działania zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku wodnym. Stwierdzono, że planowany sposób zagospodarowania terenu nie stanowi zagrożenia dla środowiska wodnego. Należy dodać, że GZWP 308, w granicach którego leży omawiany teren, to struktura międzymorenowa, izolowana od powierzchni terenu utworami o słabej przepuszczalności, a wspomniany brak izolacji od powierzchni terenu dotyczy pierwszego poziomu wód podziemnych.

Omawiany teren nie leży w granicach obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, nie obowiązują zatem ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym, o których mowa w Art. 40 i Art.,. 88l ustawy Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2015, poz. 469 z późn. zm). Tekstu prognozy nie zmieniano w tym zakresie.

Ad. 3. Za niewystarczającą uznano ocenę przewidywanego oddziaływania na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny, powierzchnię ziemi i wodę

Wpływ na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny został w sposób wyczerpujący opisany w rozdziale 6 prognozy „Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych”. Określono, z czym wiąże się zmiana przeznaczenia terenu oraz wskazano działania zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku biotycznym.

Kolejny zarzut to, że „w przypadku oddziaływania na powierzchnię ziemi stwierdzono jedynie, że zmieni się funkcja pełniona przez powierzchnię ziemi na terenach objętych zmianą studium w Brzeziu i Czachorowie - Sikorzynie.” Jest to uwaga niezrozumiała, ponieważ w rozdziale nr 1 „Powierzchnia ziemi” zdefiniowano, co rozumie się w określonym przypadku przez powierzchnię ziemi, określono w jaki sposób zmieni się powierzchnia ziemi po realizacji postanowień studium, wskazano działania mające na celu ochronę powierzchni ziemi.

Kolejna uwaga dotyczy przewidywanego oddziaływania na wodę sugerując, że odniesiono się wyłącznie do oddziaływania związanego ze sposobem zagospodarowania wód opadowych roztopowych. Jest to informacja nieprawdziwa, ponieważ w rozdziale nr 3 „Ochrona środowiska wodnego” wykazano, z czym będzie wiązało się planowane zagospodarowanie terenów, określono działania zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku wodnym, gdzie mowa o rozwiązaniu gospodarki ściekowej w pełnym zakresie (ścieki bytowe, komunalne, technologiczne oraz ścieki w postaci wód opadowych i roztopowych). Odrębnie odniesiono się do wód opadowych i roztopowych wskazując wariant korzystny dla retencji. Tekstu prognozy nie zmieniano w tym zakresie.

Ad. 4. Uwaga dotyczy odniesienia się, w przypadku oceny przewidywanych oddziaływań na krajobraz, do Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej w Florencji dnia 20.10.2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98)

W rozdziale 2. „Krajobraz” w sposób obszerny przedstawiono ustalenia zawarte w studium dotyczące kształtowania krajobrazu. Zwrócono uwagę również na fakt, że krajobraz tworzą zarówno elementy naturalne jak i antropogeniczne. Zasugerowano, aby sposób zagospodarowania terenu uwzględniał estetykę obiektów, w szczególności postrzeganych z ulic i dróg stanowiących elementy ekspozycji czynnej.

Biorąc powyższe pod uwagę ustalenia projektu zmiany studium zapewniają ochronę krajobrazu zgodnie z definicją zawartą w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Wg cytowanego dokumentu ochrona krajobrazu oznacza działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

Tekstu prognozy nie zmieniano w tym zakresie.

Ad. 5. Uwaga dotyczy wskazania rozwiązań alternatywnych

W rozdz. III prognozy „Identyfikacja i ocena oddziaływań środowiskowy” wykazano brak znaczących oddziaływań negatywnych, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych. „Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie dotyczy tylko terenów, na których w efekcie realizacji zapisów ustaleń dokumentu planistycznego wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru”.¹²

Tekstu prognozy nie zmieniano w tym zakresie.

Ad. 7. Uwaga dotyczy określenia, analizy i oceny potencjalnych zmian istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu zmiany studium

Zgodnie z ustawą o oś prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Rozdział II. 1-6 prognozy „Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego” zawiera charakterystykę i ocenę środowiska, natomiast w rozdziale II.7. wskazano te komponenty, które odbiegają od obowiązujących norm. Do takich komponentów zaliczono zły stan wód, powietrza oraz ponadnormatywny hałas. Wymieniono również działania, które do tej pory podjęto w celu poprawy tego stanu. Taka kompleksowa ocena stanowi punkt wyjścia dla dokonania oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji zmiany studium.

Tekstu prognozy nie zmieniano w tym zakresie.

Ad. 9. Uwaga dotyczy podania aktualnych dzienników ustaw (ustawa o odpadach i ustawa o oś)

W prognozie podano aktualne dzienniki ustaw.

¹² Bednarek R. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym (na zlec. RDOŚ Poznań). Poznań 2012 r.